

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938
Trib. Timișoara.

Redactor resp.: Dr. VARNAY ELEMÉR

Visszaulazott Amerikába

Welles Sumner s most, távozásakor megállapíthatjuk, hogy a küldetéséhez fűzött vérmes reménysek szertefoszlottak. Arról, hogy mit végzett, úgyszólván semmit sem tudunk. Mert habár a rejtélyes amerikai öt nyelven beszél, legalább tíz nyelven tud még kitűnőbben hallgatni. Semmi sem szívárgott ki a tárgyalásokról, ugyancsak mélységes homály fedi azt is, hogy mi történt tulajdonképpen Mussolininek és Hitlernek az olasz határon történt találkozása alkalmával. Az eddigi magyarázatok merő feltételezések és találgatások, legfeljebb talán a későbbi jövőben kapunk majd hiteles felvilágosítást arról, hogy mit vitattak meg tulajdonképpen ama két óra alatt a tanácskozók a szigorúan elzárt szalóncocsiban. Egy dolog tény: hogy gyors békére nem számíthatunk. Csalódtak azok, akik azt hitték, hogy a húsvét ünnepe már a béke kizöldült olajágával köszönt be.

De hát akkor mi lesz, mit rejt számunkra a legközelebbi jövő, további várakozást, vagy fegyveres döntést? Erre vonatkozólag igen érdekes kijelentést tett egy magasállású angol személyiség, aki az angol hadvezetőség eszmei beállítását a legalaposabban ismeri. Eddig arra kértük Istent, hogy a németek ne indítsanak offenzívát, — mondotta az említett angol államférfiú. Most azonban már nemsokára könnyörögőnk kell nekik, hogy tegyék ezt meg. Mit jelent ez a dodonai nyilatkozat? Hogy Anglia eddig nem volt felkészülve, félt a támadástól. Most azonban, hogy kész, már szívesen fogadná a harcot. Am jó, akkor megkezdhetnék az offenzívát az angolok is. Csak hogy a támadás nagyobb áldozatokat követel, mint a védelem. Ezért a szíves invitálás rádióban, beszédekben: — tessék besétálni, előre, jó német urak! Azonban a németek szintén abból az elgondolásból indulnak ki, hogy végezzék el ezt a keményebb munkát a nyugati szövetségesek. Ebben a tekintetben tehát egyik fél sem akarja vállalni az elsőséget.

Igy nyer magyarázatot az a passzivitás, a melynek eredményeképp a mai napig még semmi kísérlet sem történt a komolyabb harc megkezdésére. Megmerevedtek a frontok, kísérteties csend előzi meg a végzetes összecsapást. Pedig már minden kész van. Az elmúlt fél esztendő alatt óriási tömeg katona sorakozott fel mindkét oldalon. A hadviselő felek már körülbelül nyolc-tíz millió embert vonultattak fel a Siegfried- és Maginot-vonalra, háborúsítva van a legtótálisabb értelemben mindkét ország gazdasága és ipara. A hadiszerek és a háború viseléséhez szükséges cikkek gyártása ugrásszerűen fokozódik, még pedig olyan mértékben, hogy bizonyos idő múlva már a termelési képesség mindkét oldalon csökkenni fog. Mindenesetre jó pár évig fog tartani, ameddig idáig fejlődik vissza a helyzet, de azt már pontosan kiszámították, hogy elkövetkezik az az idő, amikor az egész világ fém- és szénbányái nem tudnak annyi nyersanyagot szolgáltatni, amennyit a háborús szükséglet igényel. De hát hogy lehetséges ez? Ugy, hogy a föld minden kibányászott vasából és acéljából fegyver lesz, lövedékek, amelyekből egy-egy offenzívánál minden négyzetméterre esik majd egy-egy. Hogy micsoda szédületes löszertékozlás ez, mi sem bizonyítja jobban, mint ama tény, hogy az elmúlt nagy világháború idején csak minden négyzetkilométernyi területre jutott egy-egy gránát egy-egy nagy támadás alkalmával.

Millió és millió halottba, az egész világgazdaság elpusztulásába kerülhet ez a modern, totális háború. Nem csoda tehát, hogy még maguk a hadvezetőségek is minduntalan visszariadnak egy ilyen világháború offenzív kezdeményezésétől. Nemcsak az áldozatoktól riadnak vissza, hanem erkölcsileg is szeretnék megakadályozni

Daladier francia miniszterelnök lemondott

A köztársasági elnök Reynaud volt pénzügyminisztert bizta meg kormányalakítással

Párisból jelentik: A Daladier-kormány szerdán délelőtt lemondott. A kormány délelőtt tíz órakor minisztertanácsot tartott, amely két órán keresztül folyt le. A minisztertanács ülése után a miniszterek az Elysée-palotába mentek, ahol

benyújtották az elnöknek lemondásukat. Lebrun elnök a lemondást elfogadta és haladéktalanul megkezdte a vezető politikuskok meghallgatását az új kormány kinevezése tárgyában. Elsőnek Jaenneny szenátusi elnök jelentkezett Lebrun elnöknel, akivel hosszasan tanácskozott. Lebrun elnök még a déli órákban kihallgatáson fogadta Herriot-t, a kamara elnökét is.

A francia kamara titkos ülése, amely kedden este kezdődött, egész éjszaka tartott és csak a hajnali órákban ért véget. Az ülésen egyhangúan bizalmat szavaztak a kormánynak. A titkos ülés hajnali négy órakor fejeződött be. A kamara elfogadta a napirendi javaslatot és a finn nemzetnek hódoló elismerését fejezte ki a finn hadsereg egyszerű bátorságáért. Ezután a határozat megbízta a kormányt, hogy tegyen meg mindent a francia haderő kiszélesítésére, hogy a háborút a végső diadalig folytathassa.

A javaslat második része feletti szavazás buktatta meg a kormányt. A napirendi javaslat ez a része a kormánynak szóló határozott megbízatásáról intézkedik,

vagyis ez volt a tulajdonképeni bizalmi szavazás. Ezt a részt 230 képviselő egyhangúan megszavazta, de a szavazásnál a képviselők nagy többsége nem vett részt.

A francia kamara 550 tagja közül tehát több mint a képviselők fele, pontosan 303 képviselő, tartózkodott a szavazástól.

Ezek között voltak a baloldaltól a szocialisták százötvenheten, a francia népegység több képviselője, a köztársasági szövetség tagjainak legtöbbsége és a független baloldaliak egy része, míg a jobboldaltól szintén többen nem vettek részt a szavazásban. Viszont a javaslat mellett a kormánypart, vagyis a radikálisok szavaztak és rajtuk kívül a jobboldaliak közül kevesen.

A most lemondott francia kormány 1938. április tizedikén alakult meg. Ez volt a harmadik kormány, amelyben Daladier volt a miniszterelnök.

Lebrun elnök a kamara és a szenátus elnökeinek meghallgatása után Daladiert, a lemondott miniszterelnököt fogadta. A tanácskozás húsz percet tartott. Daladier kijelentette a reá várakozó újságíróknak, hogy hivatalos jelentést adnak majd ki a megbeszélésekről.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy Lebrun elnök Paul Reynaud volt pénzügyminisztert bizta meg az új kormány megalakításával. (Rador)

Az északi államok szövetsége nem irányulhat a Szovjet ellen

A védelmi szövetség ellentétben áll az orosz—finn békeszerződéssel

Moszkvából jelentik: A szovjet távirati iroda jelenti: Külföldön olyan hírek terjedtek el, hogy Finnország, Svédország és Norvégia között tárgyalások folynak egy védelmi szövetség megkötéséről, amelynek főcélja Finnország határainak katonai megvédelme. Azt is jelentették, hogy a Szovjetuniónak nincs kifogása az ilyen védelmi szövetség ellen. A szovjet távirati irodát felhatalmazták annak közlésére, hogy

a Szovjetunió magatartására vonatkozó értesítések nem felelnek meg a valóságnak.

Egy ilyen szövetség ugyanis mint az Hambronnak a norvég parlament elnökének március 14-iki beszédéből kitűnik, a Szovjet ellen irányul és teljesen ellentétben áll a március 12-én megkötött finn—szovjet békeszerződéssel.

Moszkvából jelentik: A Tas ügynökség jelenti: A legfelsőbb szovjet elnökség megerősítette a Szovjetország és Finnország között március 12-én Moszkvában megkötött békeszerződést.

fél a másikra háritani a kezdeményezés felelősségét. Egyelőre tehát mindkét fél a legszenvedelmesebb ügyvédre, az időre, bizza a dolgot. Ez a kétkulacos prókátor azonban mindkét kliensének dolgozik, ahogyan Chamberlain miniszterelnök legutóbbi beszédében megállapította. A döntés elhalasztása nemcsak a szövetségesek felkészültségét növeli, hanem alkalmat ad arra is, hogy Németország oroszországi kapcsolatai révén még jobban megerősödjön az anyagharcra. A helyzet tehát marad, mint volt, csak a ha-

lál és az anyagi pusztulás esélyei sokszorozódnak. Meggondolkoztató jelenségek ezek. Így megérthetjük a nagy tétovázást a nyugati fronton. Sőt várhatunk katonai offenzívák helyett, talán még jó néhány békeoffenzívát. Jó szolgálatokat, tárgyalásokat, amelyek talán egyszer mégis a kiengesztelődés révébe vezetnek. Határozottan remélhetjük ezt a megoldást. Éppen azért, mert akik a világ sorsát intézik, már most is minduntalan visszadöbbennek egy, mindeneket megsemmisítő összecsapástól. (Flaneur.)

Hitler és Mussolini nem békéről tárgyaltak a brenneri találkozón

A legközelebbi időben európai jelentőségű eseményre lehet elkészülni. A francia sajtó szerint a német és olasz érdekek nem azonosak; Washington cáfolja a béketerveket

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A Frankfurter Zeitung a brenneri találkozóról a következőket írja: A tengely két hatalma megállapította azokat az alapvető követeléseket, amelyek hosszú időre biztosíthatják nemzetközi létük fejlődését és megvédhetik őket egy ellenséges támadás halálos veszedelmétől. Az olaszok több ízben tudomására hozták az emberiségnek erre vonatkozó elgondolásait, amelyek azonban nem találtak visszhangra. A német hadicélokot a Vezér személyesen állapította meg.

A harc a célok elérésére döntő fázisba érkezett.

Ha a nyugati államok kijelentik, hogy nem hajlandók megegyezéssel béke megkötésére, biztosak lehetnek, hogy olyan férfiak, mint Hitler és Mussolini, nem hagyják befolyásolni magukat arra nézve, hogy lemondjanak életjogaikról, amelyekre nemzeteiknek szükségük volt. Le kell szögeznünk, hogy a nyugati hatalmaknak nincs meg a kezdeményező erejük, hogy befolyásolhassák az események fejlődését. A kezdeményezés azoké, akik az utóbbi esztendőben beigazolták,

Mussolini nem szaladgál békejavaslatokkal az európai fővárosok között

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz sajtó a leghatározottabban

állást foglal a békekísérletezésekről szóló híresztelésekkel szemben.

Képtelenség — írja a Giornale D'Italia — hogy Mussolinin úgy tűnjenek fel, mint aki békejavaslatokkal szaladgál az európai fővárosok között.

A háború hosszú, kemény és bonyodalmakat ígérő.

Már eddig is olyan fejlemények tapasztalhatók, a melyek veszélyeztetik Olaszország érdekeit és megerősítik az olasz-német összefogást.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A német sajtó szintén állást foglal a békeakcióval kapcsolatos hírekkel szemben. Hangsúlyozzák, hogy Németország a győzelemig kíméletlenül folytatja a háborút. A lapok céloznak arra, hogy

a közeljövőben fontos események várhatók,

mert a megalkuvás lehetetlen Angliával és Franciaországgal és a katonák nyelvén kell beszélni.

Az a tény, hogy Mussolini miniszterelnök a Brennerről való visszaérkezése után nem tartotta szükségesnek, hogy még egyszer beszéljen Welles Sumnerrel, azt bizonyítja, hogy a brenneri tanácskozás megállapításai szerint jelenleg semmiféle alap nincs a békére.

Rómából jelentik: A Duce kihallgatáson fogadta Graziani tábornagyot, akivel Olaszország katonai készülségéről tanácskozott.

A FRANCIA SAJTÓ A BRENNERI TALÁLKOZÓRÓL.

Párisból jelentik: A L'Epoque a Hitler-Mussolini találkozóról a következőket írja: A Németországból és Olaszországból érkező hírek eléggé homályosak, de mégis úgy látszik, hogy

Hitlernek sikerült Oroszországot és Olaszországot közös balkáni akció számára megnyerni,

hogy ilyen módon gyakoroljon nyomást Angliára és Franciaországra, a béke megkötése céljából.

A L'Ordre szerint Hitler és Mussolini egy iratot adtak át Welles Sumnernek, amelyben leszögezték Olaszország és Németország háborús céljait — Franciaország és Anglia háborús céljaival szemben. A lap szerint Németország érdekei nem azonosak Olaszországéival.

hogy nem engedik letéríteni magukat arról az útról, amely az új európai rend kialakítása felé vezet.

ÚJ GAZDASÁGI SZERZŐDÉS BERLIN—RÓMA—MOSZKVA KÖZÖTT.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A külügyminisztériumhoz közelálló helyen tegnap este kijelentették, hogy a brenneri találkozón sokkal nagyobb horderejű kérdékről volt szó, mint „holmiai állítólagos béketervekről” való tanácskozássokról. A legközelebbi jövőben európai jelentőségű döntés várható. Ezzel a kijelentéssel kapcsolatban diplomáciai körökben úgy tudják, hogy

Berlin, Róma és Moszkva között a legközelebbi jövőben messzemenő gazdasági szerződés jön létre.

Erre vall az a tény is, hogy Hitler kancellárnak Berlinben való visszaérkezése óta szakadatlan az érintkezés Berlin és Moszkva között, ugyanakkor pedig Moszkvában is fontos tárgyalások folynak. A hét végére — mint illetékes helyen mondják — nyilvánosságra kerülnek a döntések.

ROOSEVELT SZERINT NEM TÖRTÉNT BÉKEAJANLAT.

Washingtonból jelentik: Roosevelt köztársasági elnök tegnap nyilatkozott azzal a hírrel kapcsolatban, hogy az Egyesült Államok felveszik a diplomáciai kapcsolatot Németországgal. Az elnök kijelentése szerint nem gondol arra, hogy külön nagykövetet küldjön Berlinbe. Roosevelt egyébként

erőlyesen megcáfolta a brenneri találkozó állítólagos eredményeiről szóló amerikai lap értesítéseket.

Senki sem tud arról, — mondotta az elnök, — hogy mi történt a megbeszélésen.

Roosevelt az újságírók előtt megcáfolta, hogy az Egyesült Államok a termelés megháromszorozza a repülőgépek rendelése miatt, valamint, hogy a franciáknak és az angoloknak fontos katonai titkokat árultak volna el. Majd kijelentette, hogy **nem kell hinni a békeajánlatokról keringő híreknek.**

Békeajánlatok egyáltalán nem történtek és mindannak, amit a brenneri megbeszélésekről mondanak nincs semmi alapja, mert senki nem tud ebben az ügyben semmi határozottat.

HITLER ÖSSZEHÍVJA A BIRODALMI GYÜLEST

Amszterdamból jelentik: A Reuter iroda jelenti: Hitler kancellár a legközelebbi napokban összehívja a Reichstagot, hogy közölje a brenneri találkozás eredményeit. Berlinben még egy utolsó hivatalos jelentést várnak a Duce és Welles Sumner közötti találkozóról.

Törökország fokozza az ipari termelést

A nők és gyermekeket is berendelték éjjeli munkára

Ankarából jelentik: A török kormány a kivételes törvények alapján elrendelte, hogy a napi munkaidőt valamennyi iparvállalatban, gyárban, műhelyben és bányában 9 órától 12 órára emeljék fel, mert az országot elő kell készíteni minden eshetőségre, ami csak a termelés fokozásával érhető el. Máától kezdve a nők és gyermekek is beoszthatók az éjjeli dolgozó munkásokhoz, ami eddig tilos volt.

Bűnhalmazás esetében minden bűncselekményre külön kell büntetést kiszabni

Grósz Izidor aradi lakost az aradi törvényszék selyemcsempészs és vesztegetés kísérlete miatt hat hónapi fogságra ítélte. Grósz a vizsgálat során három hónapig és tizenkét napig vizsgálati fogságban is volt, azután szabadlábra helyezték. Az elsőfokú ítéletet a timisoarai (temesvári) ítélőtábla is megerősítette, mire Grósz Izidor semmisségi panaszt jelentett be. Mielőtt azonban a semmitőszék letárgyalta volna az ügyet, a magánszemélyek által elkövetett vesztegetési ügyekben szereplő vádlottak kegyelemben részesültek. Grósz akkor visszavonta a semmisségi panaszt, újból a büntetőtáblához fordult és kérte, hogy a tábla állapítsa meg, milyen büntetést szabott ki a csempészsért és milyen a vesztegetésért. Ugyanakkor kérte a kegyelmi rendelet alkalmazását is. Az ítélőtábla úgy határozott, hogy a csempészsért három hónapi és tizenkét napi fogsággal sújtja, amely büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek is vett, míg a vesztegetési kísérletért két hónap és tizenhét napi fogságot szab ki, egyúttal azonban a kegyelmi rendeletet is alkalmazta. Az indoklás szerint bűnhalmazás esetében a bíróságoknak minden bűncselekményre külön kell kiszabni a büntetést, hogy az esetleges kegyelem alkalmazásával ez alkalmazható legyen.

A lugoji Distributia bírsága

A Distributia petróleumvállalat lugoji (lugosi) lerakatát még az elmúlt év decemberében az áruuzsora letörésére vonatkozó törvény alapján kétszázötvenhétezer lei büntetéssel sújtották, mert a petróleumot a maximális árnál drágábban árusították. Fellebbezés folytán az ügy a lugoji (lugosi) törvényszék elé került, amely a büntetést jóváhagyta azzal a kiegészítéssel, hogy a mennyiben a büntetés nem hajtható be, akkor az fogsázbüntetéssé változtatható. Ezt az ügyet tárgyalta tegnap a temesvári ítélőtábla, amelynek tárgyalásán a Distributia jogtanácsosai azt fejtegették, hogy nem történt áruuzsora, mert abban az időben, amikor a büntető jegyzőkönyvet felvették, a petróleum ára nem volt maximális. A védőbeszéd után felszólalt Anastasescu táblai ügyész is, aki kifejtette, hogy a törvényszéki ítéletnek döntő formahibája van. A fogsázbüntetésre átváltoztatható pénzbüntetéssel ugyanis nem a lerakat vezetőjét, hanem a kereskedelmi társaságot büntették meg, már pedig fogsázbüntetéssel csak fizikai személyek sújthatók. Ezért a törvényszék ítélete nem hajtható végre és kérte annak megsemmisítését. Az ítélőtábla a jövő héten hirdeti ki ítéletét.

SCALA MOZI

A húsvéti ünnepek alkalmával kerül bemutásra BIRÓ LAJOS világhírű regényének filmváltozata:

HOTEL IMPERIAL

1916. Színhely: orosz és osztrák-magyar csatározások ütközőpontja, Lemberg. — Történet: egy daliás huszárfőhadnagy kalandjai és forr ószerelme ezer veszélyen keresztül

Főszerepben:

Almássy főhadnagy
Anna

Ray Milland
Isa Miranda

és „JAROFF” doni kozák kórus

PREMIER 21.én, CSÜTÖRTÖKÖN!

Jegyelővétel.

A boldogabb jövő reményében

Magyar Népközösség... Felesleges ennek a gyűjtő fogalomnak az értelmét magyarázni, hiszen minden magyar ember tudja, hogy mit jelent. Összessége ez a romániai magyarságnak. Tagja mindenki, aki magyarnak vallja magát. De nem úgy, hogy kiáll a piacra s veri a mellét, hogy én magyar vagyok, nézzétek, én milyen jó magyar vagyok és csakis én vagyok a jó magyar... Nem, egyáltalán nem. Magyar az, aki odaáll a másik jószándékú és építő magyar mellé és sűrű sorokban alkot falat és várat a jövőnek, amelyet csak a közösségi alapon érhetünk el. Mert meg lehet teremteni az adott kereteken belül. Nem tiltja el az államhatalom, sőt módot ad rá. A romániai magyarság megértette az idő parancsoló szavát és ma öntudatosan sorakozik fel vezetői mögé, akik felelősségük tudatában mindig meg fogják védeni érdekeiket.

Sajnos azonban, hogy az utóbbi időben újabban jelentkeznek a zavartkeltők, a lelkiismeretlen kűtmérgezők. Befurakodnak izléstelen csapjakkal olyan helyekre, ahol igazán építő szándékú munka folyik. Megjelennek gyűléseken, összejöveteleken és szót kérnek „igaz magyar testvéreik nevében”. Senkise tudja, hogy kit képviselnek, de ők mindenáron képviselni akarnak s mint igazi demagógok, hangos szóval követelik számukra legalább is a legelső helyet. A legszomorúbb a dologban az, hogy még az írott-szó hatalmával is élni tudnak. Kilopják a megtévesztett emberek zsebéből a keservesen megszerzett pénzt és lapjaikra, amely „egyedüli igaz szócsöve a romániai magyarságnak”, előfizetőket gyűjtötenek. És vannak, akiket csakugyan meg lehet tévesztetni, félre lehet vezetni. De csak egy ideig. Mert előbb-utóbb keserű szájjal, csalódottan dobja félre a lapot a megtévesztett olvasó. Észreveszi, hogy a betűje ugyan magyar, de a lélek, a hang, idegen tőle. És még ez a legszerencsésebb helyzet, ha az ember még idejében észreter és védekezik minden rendelkezésére álló eszközzel.

Mi az, ami nem tetszik ezeknek az igazi „képviselőknek”? Talán az, hogy nincs számukra népiünk soraiban terep, ahol bolond céljaikat megvalósítanák? Talán az, hogy a magyarság vezetői nem önérdékből, hanem igazán népük jövőjéért dolgoznak? Nem tetszik az az önfeláldozó, ingyenes munka, melyet a Magyar Népközösség Szociális Szakosztályának orvosi alosztálya végez ma a külvárosok betegei között? Talán az se, hogy nemsokára még a legelugottabb magyar falvakban is megjelenik az orvos és előhúzza gyógyítókését, jó tanáccsal szolgál ott, ahol arra szükség van...

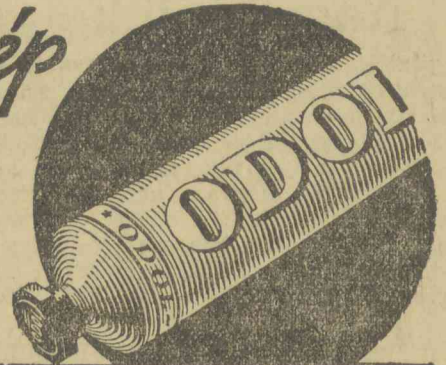
Közel van már az idő, amikor a rendbontók ideje végleg lejár. A romániai kisebbségben élő magyarság nem romlást és rontást akar, hanem építeni. Saját portáján ugyan, de a szomszédot is figyelmezteti az udvarán dísztelenkedő gízgázra. Volt és van alkalmunk megtanulni, hogy egységben az erő. Tanított erre már a történelem és a mindennapi életküzdelmek is.

Idestova egy esztendeje már, hogy a bucovinai Vorniceni (Józseffalva) porraégett. Ma már újból ébred a rend a romokon. Az üszkös gerendák és omladék falak helyén új házak kacsintgatnak a boldogabb jövőbe. Piroscserépfedélükkel hirdetik a magyar összetartást. Az Isten ujjá megmutatta, hogy tudunk mi együtt építeni, magyarok. Egyik határszélről a másikig minden magyar megmozdult s elküldötte segítségét a hajléktalanoknak. Aki pedig még kéri a segítséggel, bizonyára el fogja előbb-utóbb küldeni. Az egyik kalotaszegi faluban egyszerű gazdálkodó ember mondotta ki a súlyos szót:

— Nem nyugszunk addig, amíg Vorniceni (Józseffalván) egy testvérünk is fedél nélkül van. Ez az igaz magyar és egészséges gondolkodás. És ne feledjék el a gonosz és romboló szándékú kűtmérgezők, hogy ma már sok ilyen magyar van, aki így gondolkodik. Ezért hiábavaló szélmalomharc minden áskálódásuk. Vannak emberek, akik az önérdék sutbadobásával azon munkálkodnak, hogy minden magyar közös fedél alá kerüljön. A nagy ház a Magyar Népközösség, ahonnan bizakodva tekinthetünk a jövő felé, mert akik ma igazán és önérdék nélkül munkálkodnak, a boldogabb jövő reményében teszik. Ez a fizetségük s boldogan érzik, hogy nem is olyan kevés...

Az Odol fogpép

előállítását tudományos alapon ellenőrzik, nem támadja meg a fogzománcot és gyöngyfehérré teszi a fogakat. Használjon a mindennapi fogtisztításhoz ODOL-t.

ODOL

A külföldi sajtó nagy elismeréssel ír Gafencu külügyminiszter szenátusi beszédéről

Budapestben is jó hatást keltett a beszédnek a kisebbségekről szóló része

Budapestről jelentik: A vezető magyar lapok részletesen közlik a román parlamentben a kisebbségek részéről elhangzott nyilatkozatokat, valamint Gafencu külügyminiszter szenátusi beszédét. A magyar lapok megállapítják annak jelentőségét, hogy Gafencu külügyminiszter megállapításai szerint a romániai kisebbségek magatartása igen lojális. Jelentős eseménynek tartják Gafencu beszédének azt a részét, amelyben leszögezte, hogy a román politika építőjellegű és célja a rend, a béke és a nyugalom fenntartása.

Brüsszelből jelentik: A belga lapok foglalkoznak Gafencu szenátusi beszédével és kiemelik a beszéd azon részét, amelyben a külügyminiszter megállapította, hogy Románia rendkívül örül, mert Olaszország részéről újabb biztosítékot kapott a régi barátság fenntartására. Feltűnést keltőnek tartják a továbbiakban azt a kijelentést is, hogy Románia nem

Adóügyi büntetések új rendszere

Bucurestiből jelentik: Március 3-ától kezdődőleg az adóbevételek terén követendő eljárás egységesítéséről szóló törvény módosításával egyidőben az adóügyi büntetések rendszerét alapvetően megváltoztatták. Eddig az időpontig minden 50 ezer leig terjedő kihágás ügyében, ha ez nem volt még jogerős, hivatalos úton 5 százalékra való csökkentés volt végrehajtható, nagyobb összegeknél pedig 25 százalék. A 100 ezer leit meghaladó kihágásoknál az ügyet az egyes adóügyi igazgatóságoknál működő különleges bizottságok elé terjesztették, de ez nem volt kötelező, az igazgatóságok pedig 25 százalékgig mérséklést hajthattak végre.

Ezentúl a különleges bizottságok értesítése kötelező és a pénzügyi bírságok nem semmisíthetők meg, vagy csökkenthetők adminisztratív úton.

Az egyes adóigazgatóságok mellett működő különleges bizottságok a 100 ezer leig terjedő (beleértve a 100 ezer leies ügyeket is), bírságoknál 5 százalékgig terjedhető mérséklést eszközölhetnek, a kihágás elkövetésére vonatkozó körülmények figyelembevételével. A különleges bizottságok még megsemmisíthetik, vagy újrakészíthetik a 100 ezer leig terjedő kihágási jegyzőkönyveket (beleértve a 100 ezer leieseket is), adó, vagy büntetésügyben. Azon bírságok, amelyek akár igazságszolgáltatás útján, akár a jogorvoslati határidő elmulasztása miatt véglegesek maradtak, semmiféle indoklással nem semmisíthetők meg és nem szállíthatók le.

Welles elutazott Amerikába

Rómából jelentik: Welles Sumner szerdán a hajnali órákban érkezett Rómából Genuába és nyomban felszállt a Conte di Savoia óceánjáróra, amely azután elindult Newyork felé.

akarja gazdasági erőforrásait bármely hatalom háborús céljainak szolgálatába állítani.

A jugoszláv nagy lapok részletesen közölték Gafencu külügyminiszter beszédét hangsúlyozva a kisebbségek lojális nyilatkozatait, ami annak jele, hogy Bucuresti, Szófia és Budapest között a teljes kibékülés irányában nagy előrehaladás tapasztalható.

Párisból jelentik: Az egész francia sajtó részletesen foglalkozik Gafencu beszédével és különösen azzal a résszel, amelyben a külügyminiszter kiemelte, hogy az ország gazdagságát senki sem használhatja fel háborús célokra. Az Action Française megemlékezik a volt légionáristák hűségnyilatkozatáról és megállapítja, hogy az nagyban hozzájárult a Tatarescu-féle kibékülési politikai sikeréhez.

Berlinből jelentik: Az Eessener National Zeitung „Románia úr akar lenni saját hazájában” cím alatt részleteket közöl Tatarescu miniszterelnök és Gafencu külügyminiszter beszédeiből. A lap hangsúlyozza, hogy Romániának célja minél szorosabb összeköttetést létesíteni a szomszédokkal és más országokkal, valamint a kisebbségekkel való megértés létrehozása. A romániai német kisebbségre vonatkozólag a lap megállapítja, hogy a romániai németek példát mutatnak az állampolgári köteleességek teljesítésére.

(Rador.)

CORSO mozi

Ma bemutatja húsvéti szenzációs filmjét:

Tűz a határon

A főszerepekben:

HÖRBIKER ATTILA, MAURUS GERDA,
és
SCHLETON HANS ADALBERT

Nagy és kemény, mint a határhegyek maguk, az ottlakók küzdelme. Késhegyig menő harc jellemzi a hegyek között lakó határőrök életét

A METRO híradó szenzációs premierje

D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

Utolsó Katalin

A főszerepben

Gaál Franciskával

Nagypéntek

Nagypéntek, a katolikus, református és evangélikus egyház gyásznapja, holnap van. Ezen a napon emlékezik meg az egyház ama régi péntekről, amelyen Jézus Krisztust, az emberiség Megváltóját megkínózták és a súlyos fakeresztet vállán kellett felvinnie a Koponyák Hegyére, ahol felfeszítették. Isten Fia kereszthalált halt a bűnös emberiségért. Holttestét este levették a keresztről és arimathiai József sírboltjában helyezték el, amely elé nehéz követ hengerítettek és római katonákat állítottak oda őrségnek.

A KATOLIKUSOKNAL

Nagypéntek napján a timisoarai (temesvári) római katolikus templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő:

A püspöki székesegyházban délelőtt kilenc órakor Pacha Ágoston megyés püspök misét mond, Lamoth Gyula teológiai tanár német nyelvű szentbeszédet tart. Csonka mise alatt Szent János passio éneklése, a kereszt leleplezése, sírbatétele és oltárfosztás. Délután négy órakor zsolozsma, amely után félhat órakor Pacha püspök a templomban keresztúti ájtatosságot tart.

A belvárosi plébániatemplomban reggel kilenc órakor kezdődik a nagypénteki szertartás, passio, kereszt leleplezése, csonka mise és sírbatétel. A szertartást végzi Plesz József kanonok-plébános. Este hét órakor sírbatétel.

A gyárvárosi plébániatemplomban reggel kilenc órakor csonka mise, passio és sírbatétel. A szertartást végzi a beteg Rech K. Géza apátplébános helyett Heitschel Ernő segédlelkész. Délután hat órakor lamentáció, félhat órakor német szentbeszéd, félnyolc órakor szentségbetétel.

A erzsébetvárosi plébániatemplomban reggel kilenc órakor kezdődik az istentisztelet, csonka mise, kereszt leleplezése, sírbatétel. Magyar szentbeszéd lesz a mise előtt. Délután hét órakor német szentbeszéd és ájtatosság. Szentségkítétel éjjelig. Este 11-12 óráig szent óra.

A józsefvárosi plébániatemplomban reggel kilenc órakor passio, szentségimádás, csonka mise, sírbatétel. Magyar szentbeszédet Bojhos Mihály segédlelkész mond. Délután hat órakor német prédikáció, tartja Wetzl György hittanár. Este kilenc órakor Metzger Márton dr. prépostplébános magyar szentbeszédet tart. Egész éjszaka a templom nyitva és szentségimádás.

A mehalai plébániatemplomban reggel nyolc órakor csonka mise, sírbatétel. Este hét órakor német szentbeszédet Pater Gotthard mond.

AZ EVANGÉLIKUSOKNAL

A belvárosi evangélikus templomban Nagypénteken reggel kilenc órakor magyar nyelvű ünnepi istentisztelet és úrvacsoraosztás, végzi Argay György esperes, utána tizenegy órakor német nyelvű istentisztelet és úrvacsoraosztás, tartja Schemmel Viktor lelkész.

A REFORMATUSOKNAL

A józsefvárosi református templomban Nagypénteken délelőtt tíz órakor Ajtay Gábor prédikál. A gyárvárosi Str. Daclor 10 szám alatt ugyancsak délelőtt tíz órakor Bereczky Sándor prédikál. Délután hat órakor a templomban Bereczky Sándor, a Ronaton (Rónácon) délután hat órakor Ajtay Gábor, a Gyárvárosban pedig este hét órakor Debrezeni István vezetők lelkész prédikál. A Chisoda-nou (újvásodai) református egyházban Nagypénteken délelőtt tíz órakor lesz istentisztelet, az ígét Nits István lelkész hirdeti.

Színház

Rittinger Imre játszik ma a Mánás Miska operettben

Ma, csütörtökön este a gyárvárosi Colosseum színházteremben Hevesy Miklós társulata a nagyszerű Mánás Miska operettet hozza színre 36, 26 és 16 leies helyarárral. Takács Miklós, a társulat bonvivánja megbetegedett és helyette Rittinger Imre lép fel Baracs szerepében. Miska parádés szerepét ezúttal is Nagy Imre, Marcsa szerepét pedig Varga Ily játsszák. A többi szerepben R. Tóth Ica, Román Sándor, Kulcsár László, Simon, Kozma és a széphanjú Kőszeghy Manyi játsszák.

Pénteken este nincsen előadás. Husvét vasárnapján és hétfőjén három-három előadást tart a társulat és a műsor olyan lesz, hogy mindenki megtalálja majd a kellemes és mulattató szórakozást.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este 9 órakor: Mánás Miska (Rittinger Imre felléptével).

Pénteken este nincsen előadás.

A román elem kérdése a bucarestii parlamentben

Bucurestiből jelentik: A kamara szerdai ülése, amelyen Vaida-Voevod Alexandru elnökölt, délelőtt 10 óra 45 perckor kezdődött. A felirati javaslat vitája során Popa Ilie szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontja megeremtette az ország belső békéjét, valamint az ország politikai életének otthonát. Megemlítette, hogy az elmúlt húsz esztendő politikai nyugtalansága és a pártharcok miatt az esztendőik során kevesebbet tettek az ország hadseregéért, mint a legutóbbi kormányzat egyedül, amely Calinescu Armand elnöklété mellett 25 milliárd leit investált rövid hat hónap leforgása alatt. A szónok hangsúlyozta, hogy a hadsereg felszerelésén és a határok megerősítésén kívül szükség van az ország erkölcsi felfegyverkezésére is. Azután kérte a román elemnek gyorsabb ütemben való elhelyezését az egyes foglalkozási ágakban és rámutatott, hogy a románság a kereskedelemben megfelelő hitel hiányában nem tudja megállani a helyét.

Teodorescu N.: Igen sok román fiú, kereskedői családok gyermeke, ahelyett, hogy szüleik örökét vennék át, más utakat követnek.

Popa Ilie: Az ipar nem román. Nem nyújt egyenlő elbánást a román elemnek, sem a megfelelő hitelt, sem pedig ugyanazokat az árakat, mint az idegen kereskedőknek. Annak ellenére, hogy a nemzetgazdasági minisztérium keretén belül külön bizottság dolgozik a román elemnek a nemzetgazdaságban való elhelyezésén, a sighthisoari (segesvári) selyemgyár egyetlen román szövömesterét, Bardas Mihailt, elbocsátották állásából azon a címen, hogy nem megfelelő képesítésű és helyére Winter Gheorghe mészárossegédet alkalmazták. Egész Sighthisoara (Segeşvár) városában nincs egyetlen üzem, kereskedelem vagy bankvállalat, úgyszintén üzlet, amely román inast alkalmazzon.

Portocala Radu: Hálás vagyok önnek, hogy ezeket a dolgokat szóba hozta és kérem, közölje a nemzetgazdasági miniszter úrral azokat az eseteket, amelyeknél a törvényes intézkedéseket mellőzték.

Popa Ilie: Természetesen örülnék annak, hogy a román ipar fejlődik, de követeljük a román elem jogainak szem előtt tartását.

Eredménytelen angol támadás a Sylt-sziget ellen

Berlinből jelentik: A legfőbb német hadvezetőség jelenti: A nyugati hadszíntérről semmi jelenteni való nincs. Március 19-én este nyolc órakor brit repülők megkísérelték a Sylt-sziget megtámadását, de a támadást 40 perc alatt visszaverte a német légvédelem. Egyetlen házat ért találat, más kárt nem okoztak az ellenséges bombák, amelyeknek nagyobb része a tengerbe hullott. Egy brit repülőgépet a légelhárító tüzesség lövedékei eltaláltak. A támadás alkalmából hangsúlyozni kell, hogy az angol repülőgépek semleges dán és németalföldi területek felett repültek el.

A brit repülőgépek által a Sylt-szigetek ellen intézett támadásról német körökben az a vélemény alakult ki, hogy ez csupán propaganda kezdeményezés, amelynek célja, hogy egyhiték azt a benyomást, amelyet a német hadirepülőgépek Scapa Flow ellen intézett támadása okozott.

ANGOL JELENTÉS A TÁMADÁSRÓL

Londonból jelentik: A Sylt szigeten lévő hornumi vízirepülőgéptámaszpont ellen intézett angol légitámadás részletei szerdán korán reggel már ismeretessé váltak, amikor a repülőgépek visszatértek. A bombavető repülőgépek személyzete kijelentette, hogy bombáik felgyújtották azokat a hangárokat, amelyekben az angol partok elleni támadásokat intéző német repülőgépek tartózkodtak. Elpusztult a Sylt szigetet átszelő vasútvonal egy része is. Az egyik pilóta pontosan megfigyelte egy másik angol repülőgépről ledobott négy vagy öt bomba hatását, amelyek a Hindenburg-töltésre estek és felrobbantak. Ez a töltés köti össze Sylt szigetét a szárazfölddel. Egy pilóta kijelentette, hogy két repülőgéphan-gár lángba borult, amikor ledobta bombáit és eltávozott, de ezen kívül több tűzvész is keletkezett azokon a területeken, ahol a német repülőgépek felszállani szoktak. Annak ellenére, hogy az idő kitűnő volt, az ellenséges repülőgépek semmilyen ellenállást nem fejtettek ki. A német légvédelmi ütegek a támadás egész ideje alatt élénk tüzelést fejtettek ki és egy muníciós raktár a levegőbe is repült. Szerdán reggel fél hét órakor hagyta el az utolsó angol bombavető repülőgép Sylt szigetét, miután feladatát teljesítette.

SZERDÁN ISMÉT ELLENSÉGES GEPEK JELENTKEK MEG SYLT SZIGET FELETT

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium jelentése szerint a hornumi német légitámaszpont bombázásában résztvevő repülőgépek közül egy nem tért vissza. A repülés időtartama hét óra volt.

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelenti, hogy szerdán délelőtt kilenc órakor két újabb angol repülőgép repült el a Sylt szigetek elleni német támaszpontok felett. Ezeknek az volt a feladatuk, hogy fényképfelvételeket készítsenek arról, hogy milyen károkat okozott a keddi éjszakai támadás.

Hágából jelentik: A Holland Távírási Iroda Tunderből érkezett hírt közöl, amely szerint szerdán délelőtt újabb légi támadást figyeltek meg

a Sylt-szigeteken lévő támaszpontok ellen. Robbanásokat és hatalmas dörrenéseket hallottak. Úgy látszik, hogy a támadást az angol repülők hat, egymást követő roham formájában hajtották végre.

AZ ANGOL LÉGÜGYI MINISZTER NYILATKOZATA.

Kingley Wood angol légügyi miniszter az alsóház ülésén tájékoztatta a képviselőket a Sylt sziget elleni angol légi támadásról. Kijelentette, hogy a német repülőgép hangárokat több bombatalálat érte,

amelyek felgyújtották ezeket az épületeket. Találat érte a keskenyvágányú vasúti vonalat és a támaszpont többi részét is. A szerda reggel végrehajtott felderítő repülőgépek valamennyien sértetlenül tértek vissza.

(Rador)

CAPITOL MOZI

Ma

Az emigránsnő

Nagyszabású dráma, melynek főszerepét

EDWIGE FEUILLERE,

a Comédie Française kiváló művésznője és Jean Chevier játssza

APOLLÓ MOZIBAN

a nagyszerű német vígjáték,

13 SZÉK

Lelki egység

Bucurestiből írják: A Tatarescu-kormány elérte egyik kitűzött célját, a volt légionista mozgalom híveinek feltétel nélkül való csatlakozását az állam általános irányvonalához. A nemzeti összefogás politikáját a kormány belső enyhüléssel és a volt politikai pártok utolsó tehetetlenségének felszámolásával valósította meg olyanformán, hogy a volt légionistákat belekapcsolta a II. Carol király-alkotmány elveibe. Az esemény alkalmas arra, hogy mindenütt örömet keltsen, különösen amiatt, mert a volt légionisták a királyi bölcsességéből fakadó eszmék alapján kívánnak működni. A kormány kitarthatóan hirdette és gyakorolta ezeket a magasabb nemzeti életelveket, amelyeket Őfelsége II. Carol király adott az országnak. Ezek az elvek az eltelt két esztendő alatt kézzelfogható eredményt mutatnak politikai, társadalmi és katonai téren.

Kétségteljes, hogy a volt légionisták csatlakozása hosszas és alapos megfontolás után történt és ezek az emberek megvizsgálták lelkiismeretüket és azt látták, hogy egyetlen mentés van: a trón körül való habozás nélküli hűség gondolatban és érzelmekben. Ezeknek a csatlakozása példát kell, hogy mutasson azok számára is, akik eddig távol tartották magukat a nemzet szoros együttmenetelésétől. Az a mód, ahogyan fogadták a volt légionistákat, azt mutatja, hogy felülről lefelé mindenütt, mindenki rokonszenvvel és megértéssel viseltetett irántuk.

Lelki egység, a politikai célok egysége, közös eszmék, ezek azok a szavak, amelyek kifejezik Őfelsége II. Carol király szándékát és amelyet kormánya útján kíván megvalósítani. Ez talán az egyedüli feltétel, amely mindenki előtt áll, de amelyet mindenki könnyű szerrel tud teljesíteni, ha az ország jövőjére és Románia trónjának fényére gondol.

Bánát Gábor

A kivételes tehetségű timisoarai (temesvári) hegedűművész március 26-án, kedden este hét óra harmincöt perckor játszik a bucarestii rádióban. Az alig tizenhárom éves művész Hirschl Sándor dr. timisoarai orvos fia és a budapesti zeneművészeti főiskolán Zathureczky Ede, a kiváló zenetanár legjobb tanítványa. Az elmúlt zeneidényben Georgescu, a bucarestii filharmonikusok világszerte ismert karnagya és maga is elismert művész, a budapesti szimfonikusok zenekarát vezényelte. Ekkor felhívták figyelmét a tizenhárom éves fiúra, aki már most művésze a hegedűjátéknak. A fiatal művész a jövő héten a bucarestii rádióon keresztül mutatkozik be a közönségnek, de rövidesen a hangversenyteremben is megismerkedhetik a zenekedvelő közönség művész játékával. Banat Gábor, a fiatal hegedűművész rádióhangversenye iránt városunkban érthető érdeklődés mutatkozik.

A hadbavonultak lakbérszerződése október végéig érvényes

Bucurestiből jelentik: A képviselőház kedden megszavazta a hadbavonultak lakbérszerződésének meghosszabbításáról szóló törvénytervezetet. A lakbérszerződések érvényét 1940 október 26-ig meghosszabbították. A törvény értelmében a kedvezményt igénybe vehetik a tényleges állománybeli tisztak, altisztak és legénység, valamint a katonai

Amit gyermekkorban megszokunk, az később természetté válik.

A gyermekek nem ismerik még az elhanyagolt fogápolásnak a következményeit. Sajnos azonban a következmények miatt sokszor ártatlanul szenvednek, ha fiatal életüket a fogfájás elkerüli. A gondos anyának ezért idejében azzal kell törődnie, hogy gyermekei fogait naponta CHLORODONT fogpasztával tisztítsák, mert az egészséges tejfogak előfeltételei a későbbi épfogaknak. A CHLORODONT fogpaszta előnye, mikroszkopikus finomsága összeállítása és folséges mentolos íze, amely nem teszi ellenszenvenssé a gyermekeknek a fogtisztítást.

Chlorodont fogpaszta

„A politikai pártok kimulását nem gyászolja a magyar kisebbség“

Magyar parlamenti képviselők beszámolója Targul-Muresen (Marosvásárhelyen)

Targul-Muresről (Marosvásárhelyről) jelentik: Magyar parlamenti csoport érkezett Targul-Muresre, hogy az ott megrendezett iparosgyűlésen részt vegyen. Az állomáson Sziygyvártó György dr. főtitkár fogadta a vendégeket, akiknek sorában ott volt Teleki Adám gróf, Tompa Lajos, Kovács Károly dr., Orosz Károly, Ludwig Gyula és Filó Ferenc dr. képviselők, valamint Veres Endre dr., az Országos Magyar Iparossszövetség főtitkára. A képviselők nem sokkal érkezésük után a megyebeli egyházak és iskolák küldötteit fogadták, majd az iparosok képviselőivel tanácskoztak. Délután 6 órakor résztvettek a Magyar Iparos Otthonban rendezett nagygyűlésen. A gyűlést Toldalaghy Mihály gróf, a Népközösség muresmegyei tagozatának elnöke nyitotta meg, meleg szavakkal üdvözölte a megjelent képviselőket és méltatta azt a munkát, amelyet a magyar érdekekért kifejtettek.

A gyűlés első szónoka Kovács Károly dr. képviselő volt, aki visszapillantást nyújtott az elmúlt húsz év munkásságáról és a Magyar Népközösség megszületésének előzményeiről.

— A magyarság — mondotta a továbbiak során — nem gyászolja a politikai pártok kimulását, mert ennek a rendszernek hátrányait saját bőrén tapasztalhatta. Örömmel fogadtuk Calinescu volt miniszterelnök újításait.

Ezután néhány szóval kitért a parlamenti csoport munkásságára és hangoztatta, hogy ennek ismételt közbenjárására a kormány számos, a kisebbségek szempontjából kedvező rendelkezést hozott.

Tompa Lajos képviselő az iparosság általános kérdéseivel foglalkozott és hangoztatta, hogy a magyarságra nem lehet közömbös a gazdasági érdekeképviselőkben megfelelő és számarányához mért elhelyezkedés kérdése. Az előkészületben lévő céhtörvénnyel kapcsolatban megemlítette, hogy Bartha Ignác dr. képviselő többször tárgyalta Ralea munkaügyi miniszterrel, aki megígérte, hogy figyelembe veszi a jogos kívánságokat. Végül Orosz Károly gazda-képviselő lendületes beszédében a Népközösség munkáját méltatta. A nagygyűlés Toldalaghy Mihály gróf szavaival ért véget. A képviselők meglátogatják a megye több községét.

Megtörtént a Királyhágón-tuli református püspök választás

Sulyok István dr. az egyházkerület megválasztott püspöke

Oradea (Nagyvárad), március 19. Ismeretes, hogy annak idején királyi rendelettel törvénnyel engedélyezték az oradeai (nagyvárad) református püspökség felállítását. A fennálló egyházi törvények értelmében a püspököt az egyházközösségek presbitériumi választják meg. A szavazatok leadásának határideje március 1-el lejárt.

Thury Kálmán dr. egyházkerületi főgondnok és Csermák Béla dr. egyházkerületi lelkészfőjegyző kedden délelőtt hirdették ki a választás eredményét. A leadott 203 szavazat közül 202 Sulyok Istvánra, a királyhágón-tuli püspökség eddigi püspökére esett, egy szavazat pedig Debreczeni István timisoarai (temesvári) lelkészre.

A szavazás eredménye alapján tehát a Királyhágón-tuli református egyházkerület megválasztott püspökének Sulyok Istvánt jelentették ki.

Ezután Thury Kálmán dr. főgondnok, Csermák Béla lelkész főjegyző, Soós István dr., egyházkerületi világi főjegyző, országgyűlési képviselő, Domoikos László ny. semmitőszéki bíró és Kiss Károly oradeai (nagyvárad) lelkész tisztelgő látogatást tettek a gyengélkedő püspöknél, örömeiket fejezve ki a választás eredménye fölött, majd hangoztatták, törhetetlen bizalmukat az iránt, aki immár húsz esztendeje bölcsen irányítja az egyházkerületet.

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

18—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Tavasz érkezése

a mai nap naptári jelzése. Ugy is volt már az ősidők óta, hogy március huszonegyedikével a tavasz hivatalos kezdetét számítottuk. A valóságban azonban a tavasz már sokkal előbb szokott beköszönteni és március huszonegyedikén rendszerint már nem járunk nehéz téli kabátban, gyönyörűen zöldelnek már a kertek, rétek, mezők, rügyeznek a fák és a korai virágok már nyújtogatni kezdik bimbófejükét, nem is szólva arról, hogy március huszonegyedikén a hóvirág és az ibolya már úgyszólván idejét multa.

Ebben a mostani esztendőben azonban másképpen van. Hiába mondja a naptár, hogy ma van tavasz érkezése és hasztalanul írunk ma március huszonegyedikét, a tavasz még nem érkezett meg. Pedig legalább annyit megtehetett volna mint a tél, mely december huszonegyedikén pontosan megjött és már bizonyára megunta társaságunkat és távoznai akarna, csak éppen a felváltást várja. Ámde a tavasz nem jött meg. Nemhogy előbb érkezett volna meg, de pontosan sem állított be és félt, hogy esetleg elkéssetten jön majd.

Emberek, gyertek, alakítsunk szavaló vágykórust, fogózzunk össze, lejtünk körbe és mondjuk-mondogassuk:

Gyere, gyere, kikelet,
Váltsad fel a vén telet,
Zöldejen ki a határ,
Melegítsen napsugár,
Tavasz, tavasz, gyere már!

Próbálkozzunk így a hajdani elődök példájára, akik igemondással hívogatták a tavaszt. Hátha ennek foganatja lesz.

Andorás

— IDŐJÁRÁS: Felhősödés, északkeleti szél és a hőmérséklet csökkenése várható. Helyenkint havazás, majd derült idő és éjszakai fagy lehetőség.

— Nők a jugoszláv politikában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv lapok nagy fontosságot tulajdonítanak annak a ténynek, hogy a nemzeti pártot központi tanácsába két női tagot is beválasztottak. A jugoszláv politikai pártok történetében ez az első eset, amikor nőket is felvesznek valamelyik politikai párt vezetőségébe.

— Leégett az északi kenderfeldolgozó gyár. Belgrádból jelentik: Az északi kenderfeldolgozó gyár tűz martaléka lett. A kár meghaladja a két millió dinárt.

— Ezer házat pusztított el az árvíz Iasi környékén. Iasiból jelentik: Iasi környékén az árvíz óriási arányokat öltött. Több, mint ezer ház összeroszlott, 4500 ember fedél nélkül maradt.

— Az első hústalan nap Bucarestben. Bucarestből jelentik: Szerdán lépett életbe a hústalan napra vonatkozó rendelkezés. Valamennyi mézszárszék és hentesüzlet zárva volt.

— Palesztinában szigorúan büntetik a titkos bevándorlókat. Jeruzsálemből jelentik: Mindazokat a hajótulajdonosokat, akik titkos bevándorlókat szállítanak Palesztinába, ezer font sterling pénz és nyolc évi börtön büntetéssel sújtják. A titkos bevándorlókat pedig fejenként 100 font sterlinggel és hat hónapi börtönnel büntetik. Ezenkívül a palesztinai kormánynak jogában áll, hogy előzetes figyelmeztetés nélkül az ezer tonnáig terjedő hajókat elkobozza.

— Budapesten temetik el Mailáth püspököt. Alba-Iuliáról (Gyulafehérvárról) jelentik: Mailáth Gusztáv Károly gróf érsek, volt ardeali püspök elhunyt alkalmából az alba-iuliai püspökség gyászjelentést adott ki. A gyászjelentés közli, hogy az elhunyt főpapot március 26-án, kedden délelőtt 10 órakor Budapesten a Mátyás templomban helyezik örök nyugalomra. Az alba-iuliai püspökséget a temetésen Márton Áron püspök, Boga Alajos dr. kanonok, az egyházmegyei tanács elnöke, Kászoni Alajos dr., alba-iuliai kanonok és Gyárfás Elemér dr. szenátor, az egyházmegyei tanács világi elnöke és még többen képviselik.

— Emelték a kisebbségi lelkészek államsegélyét. Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Most érkezett haza Bucarestből Varga Béla dr. unitárius püspök, aki útjáról nyilatkozott a sajtó munkatársai előtt. Elmondotta, hogy a vallásügyi minisztériumban közbenjárt a kisebbségi lelkészek államsegélye ügyében. Január 1. és április 1. közötti időre 5 millió 600 ezer leit utaltak ki és a kisebbségi magyar lelkészek jövő évi államsegélye 22 millió leiel több lesz, mint az eddigi volt. Iskola ügyekben folytatott tárgyalásai szintén eredményre vezettek.

— A SZEPTEMBER 10. ELŐTT FÉRFIAK RÉSZÉRE KIALLITOTT UTLEVELEK ÉRVÉNYTLENEN. Bucarestből jelentik: A fővárosi rendőrprefektúra közli, hogy mindazok az útlevelek, amelyeket 1939 szeptember 10. előtt férfiak részére bocsátottak ki, érvényüket veszítik.

— Tizenkétévi fegyházra ítélték a gyilkos csendőrt. Komáromból jelentik: Veliki György volt cseh csendőrt szándékos emberölés büntetése miatt vonta tegnap felelősségre a komáromi törvényszék. Veliki az elmúlt év novemberében szakított szerelmével Somogyi Máriával, majd nem sokkal később találkat kért tőle. A volt csendőr revolverrel és késsel felfegyverezve jelent meg a találkán, ahol Somogyi Máriát három revolverlövessel agyonlőtte, majd pedig önmaga ellen fordította a fegyvert, de csak könnyebb sérüléseket szenvedett és mire a szomszédok összeszaladtak, már magához is tért. A dühöngő férfi mindenkit revolverrel fenyegetett meg és ezért senki sem mert közeledni hozzá. A megfélemlített szomszédok szemeláttára a magával vitt késsel össze-vissza vagdalta a leány holttestét, míg végül egy rendőrnek sikerült legyűrnie. Velikit tegnap a komáromi törvényszék 12 évi fegyházzal sújtotta.

— JEGYFÜZET MAGYARORSZÁGI KEDVEZMÉNYES UTAZÁSRA a mezőgazdasági kiállítás alkalmából, mely a magyar vasutakon félárú utazási kedvezményt biztosít úgy az oda-, mint a visszautazásnál, a román vasutakon a visszautazásnál ötven százalékos kedvezményt, továbbá többszöri vidéki utazásra Magyarországon, valamint egészen olcsó vízum váltására jogosít, a Déli Hírlap kiadói hivatalában kapható. Ara kétszáz lei.

— Sannicolaulmare (Nagyszentmiklós) a hadseregért. Sannicolaulmare (Nagyszentmiklós) község küldöttsége megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és bejelentette, hogy a község a hadsereg felszerelési alapja javára 300.000 leit adományoz.

— Új bíró Sannicolaulmare (Nagyszentmiklós) élén. Popovici Virgil ezredes-prefektus Sannicolaulmare (Nagyszentmiklós) község bírájává Mihai Valeriu dr. ügyvédet nevezte ki.

— Maximális árak jóváhagyása. A királyi helytartóság mellett működő árellenőrző bizottság Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár elnöke alatt tartott ülésén huszonkét város és község előterjesztett maximális árait hagyta jóvá. Többek között jóváhagyták Lugoj (Lugos), Baile Erculane (Herkulesfürdő), Petrosani (Petrozsény) és Lupeni (Lupény) maximális árait. A bizottság hozzájárult, hogy Timisoaran (Temesvárott) a félbarna kenyér árát kilónként 10 leiről 10 lei és 50 banira emeljék.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Csütörtökön, március 21-én a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógyszerház.

Gyárvárosban a Maresal Joffre úton levő Schul gyógyszerház.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszerház.

Józsefvárosban az I. C. Bratianu utcában levő Diana gyógyszerház.

Mehalában a Corvin gyógyszerház és (Frătelean) Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

— Gépkocsitulajdonosok figyelmébe. A timisoara (temesvári) rendőrség forgalmi osztálya közli, hogy március 25-ig a gépkocsitulajdonosok jelenjenek meg autóikkal az összeíró bizottság előtt, amely a rendőrkesztura épülete előtt működik. Mindazok, akik március 25-ig nem jelennek meg autóikkal a bizottság előtt, büntetésben részesülnek. A rekvirált autók tulajdonosai gépkocsijaik nélkül is kötelesek megjelenni, míg a katonai szolgálatot teljesítő gépkocsitulajdonosok helyett családtagjaik jelentkezhetnek.

— Gyomorrontásoknál igyunk mindig egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatornát gyorsan és alaposan kitisztítja és így biztos megkönnyebbülést szerez. Kérdezze meg orvosát.

— Alboteanu szembesítették Titeanu volt államtitkárral. Bucarestből jelentik: A propagandaügyi minisztériumban felfedezett visszaélések ügyében a vizsgálóbíró tovább folytatja a nyomozást. Megállapítást nyert, hogy Alboteanu Victor és társainak 20 millió lei állott rendelkezésére és ennek az összegnek kezelése körül bonyodalmakat észleltek. Alboteanu Victort és Mircea Mihailt szembesítették Titeanu Eugen volt propagandaügyi államtitkárral.

— Autók Arad, Severin és Caras megyék részére. A királyi helytartóságon tegnap árlejtést tartottak Arad, Severin és Caras megyék műszaki osztályai részéről szükséges autók beszerzésére. Az árlejtés eredményeképpen Arad megye részére egy Ford-autót 348.000, Severin megye részére egy teherautót a Banat-motor cégtől 350.000 és Caras megye részére az Alba-cégtől egy teherautót 400.000 leielért vásárolnak.

— Hivatalos ellenőrzés Lugojon (Lugoson). Banciu tábornok, állami ellenőrző vezérfelügyelő Lugojon járt és ott a városházán fellélt vizsgálta az ügykezelést. A vizsgálat végén a tapasztaltak fölött megelégedését fejezte ki.

— Az új helytartósági palota telefonberendezése. Tegnap tartották az árlejtést a királyi helytartóság új palotájában felállítandó telefonberendezésre, a csengőszerveket és a villamos órák szállítására. Az árlejtésen résztvettek a Siemens és Schuckert, valamint a Herges bucurestii cégek A Siemens-Schuckert cég 1.594.000 leies ajánlata olcsóbbnak bizonyult és így a szállításra ez a cég kaptott megbízást.

— Előléptetések a jegyzői karban. A helytartósági tisztviselők előléptetését és kinevezését intéző bizottság Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár elnöke alatt ülést tartott, amelyen különböző jegyzői áthelyezésekkel foglalkozott. Hozzájárult a bizottság Isac Isac jegyzőnek Comlosulmare (Nagykomlós) községből Timisoara (Temesvár) városhoz való áthelyezéséhez. Isac Isac kerül a Vuia Ion nyugdíjazása folytán megüresedett mehalai telekbírói székbe. Áthelyezésre kerülnek a következő jegyzők: Mager Ioan Fiscutról az arad megyei Berechinre, Cismas Ioan Berenchinről az arad megyei Somoschre, Eli Petru Somoscherről, Fiscutra, Ne-teu Ioan Soimisról Vánatorra, Petcu Petru Radnaról, Soimisre, Ionescu Cornel Cheresurról Radnara, Marian Pavel Igrisoról Vingara főszolgabírói titkárnak, Szatmári László volt teregovai jegyző Caransebesulouara. A bizottság végül hozzájárult, hogy Liuba Gheorghe helytartósági tisztviselő szolgálat-tételre az aradi prefekturára kerüljön.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

— Ideiglenes téglajárda készítése új házak előtt. A városi polgármesteri hivatal a mérnökség meghallgatása alapján rendeletet adott ki, amelyben kötelezi mindazokat, akik új házakat építenek, hogy házuk előtt hatvan centiméter széles téglajárdát létesítsenek. Ezt az ideiglenes járdát későbbi években rendes aszfaltjárddal helyettesítik majd. Az ujonnan épült házakra mindaddig nem adnak sem lakhatási engedélyt, sem pedig házszámáblát, amíg a háztulajdonos a téglajárdát meg nem csinálja.

Mozi

MŰSOR:

Csütörtök, március 21.

APOLLO: A tizenhárom szék (német film).
CAPITOL: Az emigránsnő (francia film).
CORSO: Tűz a határon (német film).
SCALA: Hotel Imperial (angol film).

— A tisztikar bónjegyzése. Bucurestiből jelentik: Ilcus tábornok, nemzetvédelmi miniszter, levelet intézett Constantinescu Mitita pénzügyminiszterhez, amelyben tudomására hozza, hogy a teljes tiszti és altiszti kar, valamint a nemzetvédelmi minisztériumhoz tartozó polgári személyzet egy havi fizetését jegyzi a hadfelszerelési kötvények vásárlására. Ez az összeg 250 millió leit tesz ki. Constantinescu Mitita válaszában megköszönte a tiszti és altiszti kar, valamint a nemzetvédelmi minisztériumhoz tartozó polgári személyzet áldozatkészségét.

— A Déli Hírlap szegényalapja javára Cs. U. olvasónk ötven leit adományozott. Kurta idő választ el minket már csak a húsvéti ünnepektől. Már sorra kopogtatnak a szerkesztőség ajtaján éhezõ munkanélküliek, munkaképtelenek, betegek és másrendű szegény emberek és csekély kis segítségért esedeznek. Kérelmüket továbbítjuk olvasóinkhoz. Akinek a tehetsége megengedi, hallgasson a jó szívére és küldjön néhány leit a Déli Hírlap kiadóhivatalába, a szegényalap javára. Az így elvetett jótékony mag bőséges istenáldást terem majd.

— Sicc úrfi a gyermekek kedvence megérkezett Amerikából ismét és megkezdí mókáit a Színházi Magazin dupla terjedelmű húsvéti számában, amelyben egyidejűleg Farkas Imre új regénye a Stefánia út, a békebeli Budapest hangulata tér vissza romantikus szerelmi regény kapcsán. Ezenkívül Hünyady Sándor, Possonyi László, Tersánszky Józsi Jenő, Liszt Nándor, stb. cikkei novellái, versei díszítik. Ünnepi ajándéknak a teljes színdarab melléklet a Vigaszínház nagyszerű darabja az Okos házasság. Képes beszámoló Albrecht királyi herceg kisfiának keresztelõjérõl, 50 író, színész, színésznõ, közéleti nagyságok ankétja a nõi nadrág divatról. 10.000 pengõs új rejtvénypályázat. Budapest elõkelõ divatszalonjának tavaszi divatbemutatója és számos más érdekes érdekesség teszi változatossá a Színházi Magazin húsvéti albumát, melynek ára gyermek, regény, kotta, kézimunka és rádiómelléklettel együtt 20 le.

— A kútba ugrott egy életunt asszony. Svoboda Maria 90 éves carani (merczyfalvai) asszony a község temetõjében lévõ kútba ugrott és a vízbe fulladt. A matrónának nem voltak hozzátartozói és elhagyottan, nagy nyomorban élt. Ez keserítette el annyira, hogy öngyilkos lett.

— A pékek a kenyér árának újabb emelését kérik. A pékek az árelenõrzõ bizottsághoz beadványt intéztek és rámutatnak arra, hogy április elsejétõl kezdve a kenyeret újabb illetékek terhelik. Így többek között a városi illeték, amely a kenyér kilója után 2 le és 56 bani, 2 le és 76 banira emelték fel. Kérik, hogy a kenyér minden fajtájának árát kilónként április 1. tól kezdõdõleg legalább egy leiel felemeljék.

— Orvosi hír. Dr. Deutsch Pál belgyógyász hazaérkezett és ismét rendel. I., Str. Ady 2. szám (Palace-palota). Telefon 22—10.

— Örízetbe vettek egy öreg nyugdíjast. A lipovai (lippai) rendõrségen elõállították Brettner Kálmán hetvennégy éves aradi nyugdíjast, akit azzal gyanúsítanak, hogy még az elmúlt év április 7-én a lipovai (lippai) országos vásáron négyezer leit lopott ki Halmagean Todor gazda zsebébõl. A gazda a legutóbbi hetivásáron felismerte Brettnerben azt a férfit, akit az elmúlt évben a lopással gyanúsított és visszakövetelte tõle a pénzt. A gazda feljelentése szerint Brettner át is adta neki a négyezer leit, de azt kérte, hogy ne tegyen ellene feljelentést. Ezért még külön kétezer leit is ígért neki. A gazdálkodó az egyik radnai vendéglõben tárgyalt Brettnerrel és onnét jelen volt egy közrendõr is. Brettner a rendõrnek háromszázhetven leit adott át azzal a kéréssel, hogy ne vigye a rendõrségre. A rendõr azonban a megvesztegetést visszautasította és elõállította a nyugdíjast a rendõrségen, ahol megindították ellene az eljárást.

— Fiatalember holttestét találták egy prësházban. Sacalaz (Szakállháza) község határában, az egyik prësházban, holtan találták Matei Iosif 27 éves uisentesi (újszentesi) fiatalembert. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy testén külsõ sérülések nincsenek és így valószínű, hogy öngyilkosság történt. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, hogy megállapíthassák, mi okozta a halált.

— Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következõ gyermekek születését jelentették be: Trif Elena, Tóth István, Balos Valeriu, Giurici Xiloftea, Rákóczi József, Heuruban Ioan, Keller Katalin, Grimm Erzsébet, Forgács Péter Mátyás.

— Tűz egy józsefvárosi benzinkútnál. Tegnap a józsefvárosi temetõnél lévõ benzinkútnál tűz támadt. A földre kiömlött benzín eddig meg nem állapított okból kigyulladt és a tüzoltóságot hívták segítségül. A szomszédságban lévõ tüzoltók eloltották a tüzet és elhárították a benzínrobbanás veszélyét, amely a benzinkutat fenyegette.

— Neff Antal resitai (resicai) könyvke-reskedõ halála. Resitan (Resicán) 75 éves korában meghalt Neff Antal könyvkereskedõ és könyvkötõ. Ismert és népszerű ember volt, akit derüs kedélye és humora miatt sokan szerettek. Gyászolják özvegye, született Spangl Mária, gyermekei, unokái és rokonai. Temetése általános részvét mellett men végbe.

Teleki Pál magyar miniszterelnök elutazott Rómába

Az olasz sajtó a két ország közötti kapcsolatok kimélyítésérõl ír

Triesztbõl jelentik: Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök tegnap este 21 óra 20 perckor felesége és leánya társaságában Triesztbe érkezett, ahol a hatóságok vezetõi fogadták. A magyar miniszterelnök két napig marad Triesztben, onnan Florencebe utazik, Rómába való érkezését pedig péntekre jelzik és az olasz fõvárosban megbeszélést folytat Musoliní miniszterelnökkel és Ciano külügyminiszterrel. Az olasz sajtó nagy érdeklõdéssel foglalkozik Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök látogatásával. A Giornale D'Italia a látogatással kapcsolatban többek között a következõket írja:

A budapesti kormány mindig hangoztatta béke-

akaratait és tényekkel bizonyította, hogy békeszándék tölti el. A magyar nép feltétlenül távol akarja tartani magát veszélyes kalandoktól. A két ország közötti kapcsolatok még jobban elmélyültek. Az Olaszország és Magyarország közötti baráti összeköttetés közös érdek, amely most megnyilvánul a két állam külpolitikai magatartásának teljes párhuzamososságában. Teleki Pál gróf útja újabb bizonyíték az olasz—magyar szolidaritásnak. A magyar miniszterelnök a Duceval és Ciano gróffal megbeszéli mindazokat a kérdéseket, amelyek Teleki Pál gróf legutóbbi hivatalos látogatása óta felmerültek.

Gibraltár mai jelentõsége és értéke

Gibraltár neve az utóbbi idõben többször szerepelt a világsajtó hasábjain. Legutóbb azt írták róla, hogy a német háborús célok egyikét képezi, más brit támaszpontokkal együtt.

Jelentõsége, mint tudjuk, geopolitikai helyzetébõl adódik. Mint a Földközi-tenger nyugati bejáratának „õre“, hidat alkot az Atlanti-óceán

ja csak az anyaország és a gyarmatok, illetve a dominiumok közti katonanyag és hadianyagok forgalmának megbízható lebonyolítását, különösen most, amikor az angol hadianyaggyárak csak úgy ontják a Közel-Keleten összevont brit, sõt francia erõk részére is az utánpótlást, megint csak a gibraltári szoroson át.

Akadnak olyan katonai szakírók, akik Gibraltárt ma már elavultnak tartják. Ezzel ellentétben például Kenneth Edwards, a „Morning Post“ tengerészeti munkatársa a brit bázist mindaddig bevehetetlennek tartja, amíg Nagy-britannia tengeri hatalma csorbitatlan.

Az ottani erõdöket a légvédelmi tüzérség lövegei 4220 méter magasságból védik s így a támadó bombázóknak nagy magasságból kellene légi támadásaikat az ellen a sziklahát ellen intézniük, amelynek alakja és vonulata a gerinc keskenysége miatt egy kés, éléhez hasonlít. A célzás már csak azért is nehéz, mert a szikla alakja egészen különleges légáramlatokat, úgynevezett „légi lyukakat“ okoz. A keskeny sziklahát céltárgyait, a brit lövegállásokat stb. nagyon nehéz eltalálni. A támadó gépeknek ennek folytán sebességüket kellene csökkenteniük. Ebbõl viszont az angol légvédelmi tüzérség húzna hasznót. Mindezeketõl eltekintve a sziklaerõdök igen gyakran felhõbe vannak burkolva és így nem láthatók jól.

Nem kétséges, hogy az angoloknak vannak korszerûbb támaszpontjaik is, mint Gibraltár. Az azonban bizonyos, hogy ezt a támaszpontot a brit hadvezetõség már a háború kitérése elõtt a legkorszerûbb tüzérségi anyaggal erõsítette meg és az erõdöket is modernizálta.

Igy Gibraltár, amelyet az ókorban „Herkules oszlopának“ neveztek, ma különösen fontos órállomása a Földközi-tenger nyugati bejáratának, amely a Közel-Keletre, Indiába és más keleti angol gyarmatokhoz vezetõ legrövidebb út nyugati kapuja.

Ellenállóképességének hatalmas támasza lehet egy szükség esetén Gibraltárnál összevont angol-francia hadiflotta, amely egyúttal a francia csapat- és nyersanyagszállítások zavartalan lebonyolítását is Afrikából az európai csataterekre, vagy a Közel-Keletre biztosíthatná.

Gibraltár minden bizonnal számottevõ kulcsponja a Földközi-tengernek, amely Nagy-britannia részére elsõrendű élettér, de amelynek birtoklása gyarmatpolitikai szempontból adott esetekben esetleg Németországot sem hagyhatná közömbösen.

Nyíry László, ny. vezérkari ezredes

felé és egyúttal Afrika és Európa között. Annak a vízi útnak biztonsága fölött öröködik, amely Nagybritannia legrövidebb összekötõ útja az anya ország és a gyarmatbirodalom között. Ez Gibraltár fõszerepe a Földközi-tengeren.

A most folyó nyugati háború e brit támaszpont jelentőségét még fokozottabban juttatja érvényre. A nyugati hatalmak ma egy gazdaságilag sokkal jobban felkészült Németország ellen viselnek háborút, mint 1914—18-ban. Így ma az angol blokádháborúnak is erõtéljesebb pillérekre kell támaszkodnia, mint a múltban. Ez azt jelenti, hogy az erõtéljes blokádnak erõs katonai és gazdasági készülséget követel meg Angliától is, vagyis Nagybritannia a gyarmatok és dominiumok teljesítõképességére ma sokkal jobban ráutalt, mint valaha.

Ebbõl a ténybõl adódik, hogy ma a brit anyaország és a gyarmatok között rendkívül élénk hajóforgalom fejlõdött ki. Óriási mennyiségû nyersanyagok és hadianyagok rajzanak a Földközi-tengeren és a gibraltári szoroson át az anyaország felé és megfordítva. Aki Gibraltárt, az ezt az összeköttetést bármikor meg tudná szakítani. E fontos brit támaszpont biztosíthat-

Új regényünk husvétkor ingyen

kezdjük
és
minden
új elő-
fizetőnk
elsejéig

kapja
a lapot

A boldog élet titka

Hölgyeim és uraim! Amit a következőkben el fogok mondani, az — őszintén bevallva — jelentőségében jóval túllépi egy könnyed kroki kereteit. Már csak azért is, mert nem könnyed és nem kroki. Nem bizony! Az, amit a következőkben elmondani bátor leszek: közlése egy gondolatnak, vagy mondjuk talán inkább így: egy elméletnek, amely alapjaiban fogja megváltoztatni a fennálló világrendet és mérföldes léptekkel fogja elősegíteni az emberiség boldogulását, ami feltétlen célom.

Minden további bevezetés helyett egyenesen a lényegre térek. A lényege pedig az, hogy rájöttem a boldog élet egyetlen és holtbiztos módjára. Nem esélyesség ez, kérem. Rájöttem, miként lehet bárki vagyonszerű ember öregkorára, anélkül, hogy fönyerményt kelljen nyernie. S rájöttem arra is, hogy lehet boldogan az ember addig is, míg meg nem öregszik. Kolumbusz tojása az egész. Egy szemléltető példát mindent meg fog magyarázni.

Tegyük fel, hogy Kovács István 18 éves korában leérettségizett. Mi történik vele? Gyakornok lesz a Központi Uzsora Bankban, havi 2000 lei fizetéssel. Most mi történik? Elindul a számléltáron felfelé. Évenként 500 lei emelést kap, tíz év múlva tehát 7000 lei lesz havonként. Húsz év múlva 14.000. Ha minden jól megy. Ekkora Kovács István 38 éves lesz. Mire 48 éves lesz, 19.000 lei lesz. És 58 éves korában, negyvenévi szolgálat után 24.000 lei fizetéssel nyugalmába vonul. Igaza van, eleget dolgozott. Ellenben nézzük csak most, hogyan élt Kovács István.

Az első tíz évben éppenhogy megél. Húsz év után megműködhet, harmincévi szorgalmas munka után már néhány apróságot is nevelhet. Aztán — kész. Megöregedett. Mire vagyont gyűjtene, lassanként elköltözik az árnyékvilágba. De ha nem költözik is el, amúgy istenigazában élvezni már semmiképpen sem tudja a vagyont. Már nem lelkesedik az élet örömeiért, gyógyítgatja a reumáját és nem henyli az élnivágyás. Hát éppén ez a baj.

Kovács Istvánnak akkor kell 24.000 leit adni, amikor belép a bankba. Onnan kezdve pedig évenként 500 leijel redukálni kell neki. 58 éves korában tehát 2000 leie lesz. Ez első hallásra így furcsának tűnhetik, de hallatlanul sok előnye van.

1. Pénzre nem az öregnek van szüksége, hanem a fiatalnak. Mert a fiatal ember jobban tud örülni az életnek és az életnek pénz nélkül csak a legkritikus esetben lehet örülni.

2. Minden férfi első kötelessége családot alapítani. De hogyan alapítson családot az a 23 éves fiatal ember, ha nincs jövedelme? Miből neveljen gyereket?

3. A fiatalabb ember jobban bírja a munkát, frissebb a feje, egészségesebb, fáradhatatlanabb. Mennyiségileg mindenestre jóval többet termelhet, mint az öreg s ezért többet is érdemel. Lehet, hogy az öreg tapasztaltabb, no de viszont ott van a bankban az öreg is, épügy, mint most.

4. Mindennek következtében a pénz forogni fog a világban és megtermékenyíti a gazdasági életet. Mert a fiatalabb inkább költ, mint az öreg, s amellett, hogy költ, még félre is tehet. És miért nem költöznék el az egészséget, ha alarja? Öreg koráról nem kell gondoskodnia, mert akkor már felnőttek fiai, akik szép kezdőfizetésükből könnyen eltartják a szülőket.

5. Viszont a banknak is mindegy. Mert a bank az eddigi rendszer szerint is kifizetett Kovács úrnak 40 éves működése alatt X tizezer leit, ugyanazt fogja most is kifizetni, csak nem emelkedő, hanem esőlkendő tendenciával. Hogy Kovács úr — Isten ments! — három év után meghalhat és a banknak az rossz üzlet? Hát tehet arról Kovács úr? A bank kössön tisztviselőinek életbiztosítást.

S még egy felbecsülhetetlen előny: csökkenni fog a pénz varázsa és becsülete, aminek már éppen itt az ideje. Ha ez így lesz, nem a nagy fizetés ad majd tekintélyt, hanem a kicsi s akkor majd a gyakornok Kovács tisztelettel fog felnézni a Vezérre, akinek már 3000 leie van havonta, olyan szépen levitte dolgát az Isten.

Egészen bizonyos, hogy ez a forradalmi változás előbb-utóbb bekövetkezik, de nem lehetetlen, hogy még hosszú évekig kellett volna várakoznunk rá, ha ezzel a cikkel nem sürgetem a dolgot.

Tabi László

Mannerheim tábornagy meghívott egy magyar feltalálót Finnországba

Újajta eljárás, amely meggyorsítja a modern erdőkiérmelést

A legnagyobb svéd napilap, a „Dagens Nyheter” legutóbbi számának első oldalán egy Stockholmban élő magyar műszaki szakember fényképét közli.

„Forradalmi találmány az erdőben” — a címe a svéd lap riportjának, amely részletesen beszámol Heller Dezső budapesti műszaki szakértő felfedezéséről. Különös jelentőséget tulajdonít a felfedezésnek a „Dagens Nyheter” azért, mert

Heller Dezső találmányának azonnali kihasználását Mannerheim marsallnak ajánlotta fel.

A cikkből kiderül, hogy Heller Dezső, mint az amerikai Cleveland Tractor Company stockholmi kiadalmásának műszaki vezetője, a svédországi erdősegek módszeres fakitermelését vezeti. Érdekes és újszerű munkát irányít, mert egy, a traktorokkal ötletesen összekapcsolt szerkezet segítségével hihetetlenül gyorsan végzi az erdőirtás eddigi lassu és nehéz munkáját.

Az ötletes szerkezet 16 ember és két traktor segítségével 300 köb'áb fát termel ki ugyanannyi idő alatt, mint 48 ember és 12 ló.

A STOCKHOLMI MÉRNÖKI AKADEMIA A TALÁLÁNYRÓL

A hosszú idő óta folyó munkálatok közben bizonyos nyersanyaghiány állott elő és a kényeszerű szükség vezette Heller Dezsőt nagyjelentőségű felfedezésére.

A találmány lényege a benzin és faszéngáz keverésének egyszerűsítésében áll.

Heller Dezső elmondotta a svéd világglap munkatársának, — aki derékig érő hóban kereste fel a magyar műszaki vezetőt és több riportképet készített róla az erdőirtási munkálatok közben, — hogy

nagymennyiségű nyersanyagmegtakarítás az általa feltalált eljárás célja.

Faszéngázot vezet közvetlenül a motor karburátorába, ahol a faszén és a benzin gáza automatikusan összekeveredik. Egyharmad rész benzignáz és kétharmadrész faszéngázot kever így össze, amely-lyel óriási nyersanyagmegtakarítást és mindemellett — százszázalékos hatást ér el a motornál.

A stockholmi mérnöki akadémia is felfigyelt Heller Dezső találmányára, amely minden szempontból nagyjelentőségű, de különösen fontos most, amikor a gépesített hadviselés óriási nyersanyagszükségletekkel küzd.

Nagy lelkesedéssel ír a svéd újságíró a feltaláló önzetlenségéről.

Heller Dezső ugyanis találmányának azonnali kihasználását Finnország rendelkezésére bocsátotta és Mannerheim marsallnak írt levelében, a finn hadseregnek ajánlotta fel.

Mannerheim azonnal, sajátkezűleg írott levélben mondott köszönetet Hellernek és a levélben jelzett Farsen dr. finn katonamérnök már meg is érkezett

Heller Dezső műszaki táborába, hogy a magyar feltalálótól személyesen vegye át a találmány leírását és a szerkesztési utasításokat.

LÁTOGATÁS A FELTALÁLÓ BUDAPESTEN ELŐ CSALADJÁNÁL

Mannerheim marsall egyébként megbízottja útján meg is hívta Finnországba Heller Dezsőt, akinek magas fizetést ajánlott fel és a motorok nyersanyagszükségletét megkönnyítő berendezések szerkesztése mellett azzal kívánta megbízni, hogy gyors erdőirtási módszerének segítségével új utakat építsen. Heller Dezső azonban kitért a megtisztelő meghívás elől és kijelentette, hogy éppen azért igyekszik mielőbb találmányának műszaki leírását átadni a kiküldött finn katonamérnöknek, mert az a szándéka, hogy a lehető legrövidebb időn belül visszatérjen Budapestre feleségéhez és három éves kislányához, akiket másfél éve nem látott, mert hosszúságos fáradozás után sem tudtak engedélyt kapni, hogy öt Svédországban meglátogassák.

Egy Nürnberg-uccai kis lakásban világláttuk meg a stockholmi faterlepeken dolgozó világhírre szert tett magyar feltaláló feleségét és kislányát.

Heller Dezsőné sírva és nevetve beszél férjéről, akit — mint mondja — végtelen hosszú idő óta nem látott és aki után kislányával együtt nagyon vágyakozik.

— Férjem találmányáról tudok — mondotta Hellerné, — megírta nekem, hogy megtalálta a régen keresett megoldást, de csak nagyon szűkszavúan mert nem szeret hosszú leveleket írni...

Előkerültek a féltve őrzött levelek és Hellerné mosolygva olvas fel néhány sort:

„...fogtam magam... — hangzik a levél egy része, —

felajánlottam a finneknek teljesen ingyen találmányomat és már meg is kaptam Mannerheim tábornagy nagyon szép köszönőlevelét és a finn hadügyminisztérium értesítését, hogy egy Farsen dr. nevű finn katonamérnök elindult hozzám és összeköttesse fog velem lépni...”

— Férjem — folytatja Heller Dezsőné, — nagy idealista és nem is csodálom, hogy legelőször minden anyagi hasznosítás előtt a szomszédságában harcoló finnekre gondolt. Remélem a találmány átadására mielőbb megtörténik és férjem elindulhat hazafelé... Képzelteti: már nagyon várjuk...

Mamájának szavaival ügylátszik tökéletesen egyetért a csillogó szemű hároméves kislány, aki — mint az egy technikai feltaláló gyermekéhez illik — miniatűr traktorral játszik a szőnyegen és megértve hogy édesapjáról van szó, hangosan felkiált:

— Mikor jön már haza apa?... — azután nagy buzgalommal tovább „dolgozik” a szőnyegen kattogó traktoraival, amelyeket még nem „benzinnel erősített faszéngáz” hajt...

Loránt László Endre

Husvétra

a legszebb női-
férfi- és gyermek **cipők**

nagy választékban
Baumhoff Péter
CIPŐÜZLETBEN
Timisoara I. Piata Bratianu 4
Telefon 27—22.

Rabong és Schneider mellett, a régebbi „Arany Szarvas” házban.

Europanoj lernu europane

Vonaton, hajón, nagyvárosokban, nemzetközi fürdőhelyeken és sok más alkalommal is nem egyszer történik meg, hogy összetalálkozik két-három művelt ember, akiknek mindegyike négy-öt nyelvet beszél és mégsem tud egymással zavartalanul társalogni. Előfordul, hogy a sok nyelv között, amelyet beszélnek, nincsen egy, amelyet valamennyien értenének. Hát nem furcsa ez? Az ilyen tanult és tudós embereknek bizonyára volna mit mondaniok egymásnak, de bírányzik gondolataik és eszméik közlésére és megértésére egy közös nyelv, amelyet mindnyájan beszélne.

Nyíltszói emberek már háromszáz esztendő előtt kezdtek gondolni arra, hogy jó volna valami nemzetközi nyelvet kitalálni, megszerkeszteni. Persze legegyszerűbb lett volna valamely élő nyelvet kinevezni nemzetközi nyelvvé. Azonban természetes, hogy minden nyelv magának szerette volna ezt az elsőbbséget és féltékenység, surlódás következett volna be a többi nyelvet beszélők részéről. Így született meg a mesterséges nyelv eszméje. Dalgorno angol tudós volt az első, aki ilyen mesterséges nyelvet alkotott és az 1661-ben kiadott könyvében népszerűsíteni is akarta. Fáradtsága azonban nem járt sok eredménnyel, mint ahogyan hiábavaló munkát végeztek utána is még jónéhányan. Az első komoly sikert — a felfigyelést — Schleyer János Márton érte el az általa megteremtett volapük világnyelvvel. Sokat gúnyolták, de mégis észrevették. De a volapük túlságosan mesterkéltséget és azért nem tudott gyökeret verni.

Sokkal eredményesebb volt az eszperantó. Ez Zamenhof lengyel orvosnak az alkotása. Körülbelül egy időben kezdett foglalkozni — de teljesen függetlenül — Schleyer prelátussal egy nemzetközi nyelv megszerkesztésével és nyelvtanát öt esztendővel később — 1885-ben — bocsátotta a nyilvánosság elé.

Zamenhof doktor abból az alapelvől indult ki, hogy a mesterséges nemzetközi nyelvhez minden nemzetnek egyforma köze legyen és hogy az minden nemzetnek — kicsinek és nagyoknak — egyenlő kincse legyen. Ezt úgy akarta elérni, hogy minden európai nyelv szókinéséből merítette az eszperantó szókinését. Nagy és kisebb elterjedésű nyelvek szógyökei egyformán találhatók az eszperantóban. Nyelvtana vajmi egyszerű, ragozásait, fokozásait, mondatfűzéseit bármely gyermek is játszva elsajátíthatja.

Hirdette Zamenhof, hogy az eszperantó nem akar egyetlen nemzeti nyelv rovására érvényesülni. A nemzeti nyelvek csak maradjanak meg továbbra is jogaikban. Az eszperantó összekötő kapocs akar lenni a nemzetek között, feleslegessé akarja tenni, hogy az emberek kénytelenek legyenek egész csomó nyelvet megtanulni és emellett még mindig olyan helyzetbe kerülnek, hogy összeakadnak szintén több nyelvet beszélő emberekkel és mégis jelekkel és mutogatással — de mindenesetre némán — legyenek kénytelenek egymással beszélni.

Zamenhof Ludwig Lazarus egyszerű műnyelve megtetszett az embereknek és hamarosan tanulni kezdték azt Európában, Amerikában, Ázsiában, Afrikában és Ausztráliában egyaránt. Folyóiratok indultak meg, amelyeket a világ minden részén olvastak és megismerték eszperantó nyelven a különböző nemzeti irodalmak kincseit. Az eszperantisták, akik a világ különböző pontjain laktak, levelezni kezdtek egymással. Előfordult, hogy különböző nemzetközi kongresszuson egy-egy eszperantóul tartott előadást

Kötelező közmunka

A polgármesteri hivatal most bocsátotta ki a kötelező közmunkáról szóló hirdetményt. Tekintettel arra, hogy a városnak különböző útpítésekre nem áll kellő fedezet rendelkezésére, el a közigazgatási törvényben biztosított joggal és bevezeti a kötelező közmunkát. Közmunkára évente öt napon keresztül minden huszonegy és hatvan év közti férfilakos köteles. Ezeket a közmunkákat május 11 és június 5., augusztus 1. és 25., végül október 5. és 30. között fogják végezni. Azok, akik nem képesek közmunkát végezni — betegek, munkaképtelenek, távollévők és köztisztviselők — megválthatják a közmunkát napi ötven leiel, azok pedig, akik menesztülni kívánnak a természetbeni közmunka alól, megváltásként napi hetvenöt leit fizetnek. Akik a közmunkát természetben akarják elvégezni, március 31-ig kötelesek jelentkezni városrészük telekbírósi-gánál. A nem jelentkezőktől a városi adóhivatal fogja beszélni a megváltási összeget.

többen értettek meg, mint hogyha azt angolul, franciául, olaszul, vagy németül tartották volna. Minden országban rendeztek eszperantista tanfolyamokat és voltak országok, ahol az eszperantót az iskolákban is tanították.

A világháború alatt az eszperantó ismeretének tagadhatatlan hasznát látták a hadifoglyok, akik bármely országba kerülve, találtak ott is eszperantistákat. Vannak timisoaraiak, akik orosz hadifogságba jutottak és Szibérián, Kínán, Japánon és Amerikán keresztül tudtak csak hazajönni. Nem ismerték az átutazott sok ország nyelvét, de eszperantistákat mindenütt találtak.

Timisoarán alig húsz évre az eszperantó megszületése után, már 1905-ben voltak eszperantisták. Az elsők egyike volt Bambach Alfréd bírósági tisztviselő, aki buzgó apostola volt Zamenhofnak. Csakhamar számos híve akadt. Ezek között volt Csapó Gyula magántisztviselő. Kettő rendeztek tanfolyamokat és összejöveteleket. A világháború kitörésekor már körülbelül kétszáz eszperantista volt Timisoarán.

A világháború után Bucuresti központtal újraéledt az eszperantista mozgalom. Timisoarán is ismét megindultak a tanfolyamok és összejöveteleik. Még külön eszperantista folyóirat is volt Timisoarán, sőt a Libro könyvkereskedés kiadásában 1930-ban nagy népszerűségre szert tett eszperantista nyelvtan is megjelent városunkban.

Az utóbbi két-három esztendő óta azonban az eszperantista mozgalom a nehéz gazdasági viszonyok és főleg a világpolitikai események miatt mindenütt ellanyhult. Timisoarán sincsenek jelenleg eszperantista tanfolyamok, sem összejöveteleik. Remélik azonban az eszperantó timisoarai hívei, akik most már körülbelül három-négyszázannak vannak, hogy hamarosan helyreáll a nyugalom, a normális élet és akkor az eszperantó is folytatja hódítását.

Azaz az eszperantó nem, hanem az europana.

Az eszperantó és az europana éppen úgy

Száz év óta bevált

J. Pserhofer pilula

elhájasodás, székrekedés és egyéb emésztési zavarok ellen

Ügyeljen az eredeti csomagolásra!

ugyanegy, mint az operettben Cölösztin és Flo. ridor. Csak az elnevezésben van különbség.

Az új elnevezés kigondolója Zauner József timisoarai középiskolai tanár, aki városunkban egyike és legrégebb híve Zamenhof nyelvének. Beszéltünk az új elnevezésről Zauner tanárral, aki ezeket mondotta:

— Zamenhof világnyelvet akart csinálni, de már elfeledte, hogy van egy világnyelv és pedig az angol. Az angol nyelv tudásával boldogulnak az emberek Amerikában, Ázsiában, Afrikában és Ausztráliában, csak éppen Európában nem, természetesen Anglián kívül. Európában pedig sokféle nyelvterület van. Zamenhof valamennyi európai nyelvből merített az általa szerkesztett műnyelv megalkotásánál. Már azért is lehet ezt európai nyelvnek nevezni. És tény az, hogy éppen a sok nyelvterület, a sok nemzeti nyelv miatt van leginkább Európában szükség egy közös nyelvre, amely összekötő kapocs legyen. Zamenhof alkotása erre a legalkalmasabb. Éppen úgy fejlődik és éppen úgy él, mint bármely más nemzeti nyelv. Én vetettem fel az eszmét, hogy nevezzük el az eszperantót europának. Összeköttetésbe léptem különböző európai országok eszperantista központjaival, amelyek eszmémet helyeslően fogadták. Mihelyt a mostani mostoha viszonyok elmúlnak, alaposan megindokolom eszmémet nagy röpiratban, amelynek ez lesz a címe: Europanoj lernu europane, európaiak tanuljatok európaiul!

Tehát nem lesz többé eszperantó, de lesz europana. Zamenhof műnyelve az új néven is a régi marad. Ha az új elnevezés győz, Zamenhof hívei emlegetni fogják Timisoarát.

Kubán Endre

W
L
L
Y
F
R
I
T
S
C
H

Az asszonyok jobb diplomaták című új UFA film, Karstein kapitány szerepében

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

= KÖZGAZDASÁG =

A kereskedelmi és iparkamara első értesítője, mely teljes áttekintést nyújt gazdasági életünkről

Most hagyta el a sajtót a timisoarai (temesvári) kereskedelmi és iparkamara 1939. évről kiadott értesítője, melyet e magas nívón álló közintézmény fáradhatatlan főtitkára, Fratila Ion szerkesztett és rendezett sajtó alá. Az értesítő kamaránk történetében az első, amely tudományos, összegező és hiánytalanul pontos áttekintő szempontból dolgozza fel a kamarai körzet vállalatainak gazdasági adatait és módszeres eszközökkel nyújt áttekintést nem kisebb felkészültséggel, mint a régi berlini és bécsi kamarák e tekintetben nevezetes közleményei.

Az értesítő mindenekelőtt

a mult évi gazdasági helyzet általános képét nyújtja.

A hitelintézetek üzemvitelének és az ennek során tapasztalt jelenségek ismertetése után az ipar és kereskedelem általános helyzetével foglalkozik és a számtalan tünetet, kölcsönhatást, a mellyel a termelés és kereskedelem a külső és belső viszonyok behatásaira válaszolt, tudományos szintézissel, pontos és pregnáns formulákba foglalja össze. Ugyanekkor nagyvonalakban megadja azokat a vélelmzéseket, amelyek a közgazdasági és adózási eljárások, terhek egyszerűsítésével alkalmasak volnának a gazdasági életet a túlméretezett adminisztrációtól felszabadítani.

Ezután az értesítő bővebben

foglalkozik az egyes iparágak és kereskedelmi ágazatok mult évi helyzetképével,

valóságos tükrét adva városunk és megyénk gazdasági tevékenységének. Majd a kamara főbb mozgalmait ismertetve, feltárja azt a gazdag szellemi műhelyt, ahonnan a gyakorlati élet figyelmzettető, összegező kívánságai, kezdeményező lépései indulnak el a kormánykörök elé. A szakkérdésekben elfoglalt álláspontok, a kezdeményező javaslatok egész sorának közlése után, az értesítő hűsége, áttekintő

képet ad a kamara mellett működő cégjegyző hivatal mult évi működéséről,

statisztikai számokkal hasonlítva össze a cégek keletkezésének és megszűnéseinek utolsó öt évi adatait. Érdekes megállapítása az értesítőnek, hogy a mult évi bejegyzések száma csupán egyharmadát éri el az előző év bejegyzéseinek, viszont a törlések száma az előző évvel szemben negyven százalékkal csökkent. Ez az állapot a kereskedelmi bejegyzéseknek előzetes engedélyezéséről és a kereskedelmi képesítés bizonyításáról szóló rendelet törvény hatása.

Az értesítő legértékesebb része a statisztikai rész, amely visszatükrözi azt a hatalmas munkásságot, melyet a főtitkári tevékenység egy rövid esztendő leforgása alatt e téren végzett s a mely évtizedek hiányait nemcsak pótolni tudta e viszonylagos rövid idő alatt, hanem

mintaszerű tökéletességgel alkotta meg a szakonkénti osztályozást.

Az értesítő folytatja az előbbi kamarai évkönyvben megkezdett szakmai csoportosítások statisztikai adatainak közlését, hogy az intézmény fali között végzett hatalmas osztályozó munka az értesítő publicitása révén közkinccsé váljék. Meglepő az értesítőben 145 timis (temes)-megyei ipari részvénytársaság mérlegének statisztikai feldolgozása az 1937. és 1938. évi adatok összehasonlító táblázatával, amely részletes elemző számadatokkal szolgál e vállalatok rentabilitási, forgalmi állapotáról, igazi hű tükrét adja a fejlettebb kereskedelmi formában termelő legfontosabb ipartelemek strukturájának s ezzel

hézagpótló tájékoztatót ad minden nemzetgazdász kezébe a timis (temes)-megyei ipari termelés helyzetéről és fejlődésképességéről.

Különösen értékelniünk kell ezt a nagyszabású statisztikai összeállítást két szempontból. Először azért, mert közvetlenül friss adatokat, sőt a legutóbbi adatokat dolgozza fel, miután a mult év üzleti eredmények sok részvénytársaság mérlegének el nem készülte miatt még ismeretlenek. Továbbá azért, mert számadataik nem feltétele-

zéseken, vagy hozzávetőlegességeken alapulnak, hanem az utolsó számjegyig hiteles, pontos adatokon. Kellőképpen csak akkor becsülhetjük meg ezt a gyors és alapos tájékoztató munkát, ha szem előtt tartjuk, hogy országos és helyi statisztikai munkásságunk eredeti bűne, hogy négy-öt évi adatokat dolgoz fel, melyek már részben érdeketelenné válnak a konjunktúrális változások gyors sodrában, valamint ha számon tartjuk azt, hogy eddigi statisztikáink jellemvonása volt, hogy túlhamar és beható vizsgálat nélkül készülvén, a valóságos állapottól mindenkor eltértek. Akik az értesítő statisztikáját hozzáértő szemekkel átfutja, meggyőződhetnek annak az alkotó munkának értékéről, hasznosságáról és megbízhatóságáról, melyet a mai kamara a timisoarai (temesvári) gazdasági élet első fiktora gyanánt napjainkban képvisel.

Az értesítő bőséges árindeket tartalmaz még az 1938. és 1939. évek minden egyes hónapjáról,

értékes adatokat szolgáltatva az áralakulás megfigyelésére. Az állatvasári adatok havi részletezésével, erről a kereskedelmi és mezőgazdasági tevékenységről is teljes képet nyújt. Terjedelmes rész tartalmazza a védjegyek és szabadalmazott címkek leírását és ábrázolását, amivel kapcsolatban ki kell emelnünk az értesítő gondos, esztétikai összeállítását, a szép és művészi tipográfialást, ami eddig sajnálatos módon hiányzott az előtti évkönyveinkből. A 139 oldalból álló és a timisoarai (temesvári) kereskedelmi és iparkamara tekintélyét biztosan széles ez országban öregbítő értesítő végül a bejegyzett és törölt cégek részletes lajstromozási kivonatait közli.

Engel Endre Károly
a Kereskedők Egyesülete titkára

Megjelent az exportpetróleumtermék ártáblázata

Tilos kivinni az országból a minimális áron felül

A kormány kiadta az exportkőolaj minimális áráról szóló törvény kiegészítését képező ártáblázatot, amely a Monitorul Oficialban megjelent. Ismeretes, hogy a törvény a petróleumexportörök köteletségévé teszi, hogy ne adjanak el drágábban, mint a minimális ár. A szankció az, hogy az árkülönbözet 80 százalékát az állam kapja. Ha például valamely petróleumtermék minimális ára 100 lei, de a vámnál kitűnik, hogy a számlázott ár 120 lei, akkor kg.-ként 16 leit fizettet a vámhivatal az állami petróleumrészesedés számlájára javára.

A most kiadott táblázat ab Constanta és ab Giurgiu, továbbá Orasenii, Curticii és Jimbolia

határállomásokra érvényes árakat határozza meg minden termékre vonatkozólag. Ezen árak alól csak azok a szállítások mentesek, amelyekre nézve a korábbi szerződést a minisztérium jóváhagyta és ekkor is csak április 30-ig exportálható az áru magasabb áron. A visszaéléseket szigorúan büntetik. (Vámtörvény 186. szak.)

A 13 százalékos értékvámot a petróleumtermékek után a jövőben az „ab vámállomás” utáni ár után vetik ki, de a minimális áron felüli eladásnál keletkező különbözet mentesül ezen értékadó alól. Az idegen valutában kiállított számlaérték a Banca Nationala hivatalos árfolyama szerint számíttatik át.

Rekord aranytermelés volt az elmúlt évben

A magas árfolyam ösztönzőleg hatott a kitermelésre

Az Union Corporation statisztikája az 1939-es esztendő aranytermelését 39.300.000 oncera becsüli. (Egy onca 31 gram.) Ez a mennyiség rekordot jelent és körülbelül 6.20 százalékkal haladja felül az 1938-as év 38.750.000 onca-ra, tehát mintegy 1143 tonnára becsült termelését, amiből már ez is rekordtermelés volt, amely az előző évi termelés mennyiségét 1.967.000 onca-szal, vagyis 5.5 százalékkal múlta felül.

A legnagyobb aranytermelő állam 12 millió 819.000 onca-szal Transvaal volt. Az emelkedés itt, az elmúlt esztendőhöz viszonyítva, 700.000 onca. Az Union Corporation statisztikája rámutat arra, hogy ugyanakkor, amikor a termelés növekedett, a bennszülött munkások száma csökkent. Az emelkedés tehát nem a foglalkoztatott munkások számának, hanem a következő három oknak tulajdonítható:

1. Az arany árfolyamának emelkedése.
2. A kiaknázási eszközök tökéletesedése.
3. Három új bánya megnyitása.

Az Union Corporation még nem tudja, hogy az egyes termelő országoknak milyen része van a/termelés emelkedésében. Annyi bizonyos, hogy például a Nagysóstói Bányavállalat termelése az 1938-as 2793 kilóról 1939-ben már 3093 kilóra nőtt. A kilomotoi termelés így alakult: 1938-ben 8453 kg., 1939-ben 8648 kg. Szovjet-Oroszország a nagytermelők közé tartozik, de a moszkvai kimutatásokat az Union Corporation

statisztikája bizonyos óvakodással kezeli.

Mint említettük, az aranytermelés növekedésének egyik főoka az árfolyamemelkedés. 1938-ban, München idején, a dollárt és az aranyat erősen keresték. Ekkor egy onca ára 150 shillingre futott fel, ami rekordot jelentett. A mostani háború kezdetén egy onca arany már 168 shilling volt.

Az arannyal való spekuláció több államot megszigorító intézkedésekre kényszerített. A Délafrikai Unió például 150 shillingre korlátozta az arany onca-ának beváltási árát s minden, e 150 shillingen felül maradó nyereséget a kincstár részére rezervál. A Délafrikai Unió aranytermelése, éppen úgy, mint a világháború négy esztendeje alatt is, az angol világbirodalom külső vásárlási finanszírozásának problémáját jelentékenyen megkönnyíti.

Az arany szerepe különösen most, háború idején, döntő a világkereskedelmi relációkban. A Banque de France január 31-én tartott évi közgyűlésének jelentése ezért hangsúlyozta annyira, hogy az aranytartálék, amely 1938 november 14-én 87.264 millió volt, a tőkék hazavándorlása következtében 97.266 millióra emelkedett. A mostani háború kitérésének pillanatában a francia bankjegykibocsátó intézet tartaléka kétszer akkora volt, mint 1914-ben. Az arany a háború frontján szintén fegyver. Az egyetlen angol-francia fegyver, amely utánozhatatlan.

Tíz nap múlva lejár a kincstári tartozások kedvezményes rendezése

Az 1934 április 1 előtti adósságok rendezésének módja az új pénzügyi évben

Március 31-én lejár a kincstári követelések likvidálásáról szóló törvény, amely módot adott a régi keletkezési állami tartozások fizetésére. Elzárta az 1934 április 1. előtti tartozásokat kell érteni és ezek tekintetében a törvény bizonyos kategóriákat különít el. A legrégebbiek az 1932 január 1. előtti tartozások, amelyek a következőképpen rendezhetők: a) bírságok esetében 10 százalékos térítendő és pedig 7 százalékos adóbónokban, vagy 1935. évi kibocsátású kötvényekkel, 3 százalékos készpénzben, b) adótartozások esetén a tartozás 60 százalékra csökken, amelyből 25 százalékos adóbónokkal, 15 százalékos készpénzzel rendezendő.

A másik kategória az 1932 és 1934 adóév között keletkezett köztartozások. Ezeket a következőképpen lehet rendezni: a) 20 százalékos készpénzben, 40 százalékos adóbón vagy kölcsön-

kötvény. A másik rendezési mód a kompenzáció, vagyis 1934—1935 év előtti, az állam elleni követeléssel egyenlíthető ki a tartozás. b) bírságoknál, amennyiben 1934 április 1. előtt keletkeztek) 15 százalékos bónokkal rendezhető a tartozás.

Április 1-től kezdve 1940 szeptember 30-ig különleges rendezési mód van az 1934 április 1. előtt keletkezett tartozásokra: 10 százalékos készpénz és 20 százalékos értékpapír (70 százalékos elengedtetik, úgyszintén a kamatok is.) 1940 szeptember 30-tól 1941. április 1-ig 15 százalékos készpénz és 25 százalékos értékpapírral a rendezés feltétele, tehát ekkor csak 3 százalékos készpénzzel, vagy 7 százalékos értékpapírral rendezhetőek.

Ugyanígy az 1934 április 1. előtti keletkezési bírságok szeptember 30-ig 2 százalékos készpénzzel, vagy 5 százalékos értékpapírral, szeptember 30 után már csak 3 százalékos készpénzzel, vagy 7 százalékos értékpapírral rendezhetőek.

A banati kamarák képviselői Belgrádban

A timisoarai (temesvári) kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága ülést tartott, amelyen több fontos kérdés került napirendre. Az ülésen Giurcaneanu Eduard kamarai elnök elnököl, aki részletesen beszámolt a legutóbb Belgrádban megalakult jugoszláv—román kereskedelmi kamara megnyitásáról. Az ünnepi aktuson a banati (bánsági) kamarákat Giurcaneanu elnök és Besa Coronel képviselő, a kamara alelnöke képviselték és méltó fogadtatásban részesültek. A belgrádi kamara testvérintézete, a bucu-restii román—jugoszláv kereskedelmi kamara e hónap végén szintén megalakul, amikor is nagyobb jugoszláv küldöttség Timisoara (Temesváron) át utazik majd Bucurestibe. Az itteni pályaudvaron ünnepélyes fogadtatást készítenek elő a jugoszláv vendégek részére.

A kamarai ülésen ezután számos cégjegyzési kérvény ügyében hoztak döntést és ezeket a cégműködési bizottság elé terjesztik.

Az új pénzügyi törvények és a kereskedők

A timisi Kereskedelmi Testületek Szövetsége értekezletre hívta meg az összes timisoarai (temesvári) egyesületekhez tartozó kereskedőket és az értekezleten, amely közel négy órát tartott, részletesen megbeszéltek az április elsején életbelépő új pénzügyi törvényekkel kapcsolatos tudnivalókat. Dragan-Körner József dr., a szövetség főtitkára, Bojinca Cornel ügyvéd, Endre Károly és Popescu Romulus szakegyesületi titkárok és mások szoltak hozzá a kérdéses törvényekhez. A rendkívüli jövedelmi adóról minden kereskedőnek április 20-ig vallomást kell beadnia és az érdekelt kereskedők az erre szükséges nyomtatványokat szakegyesületeik útján kapják majd meg. A két százalékos taxa fixa fizetésénél az értekezlet elhatározta, hogy a kereskedelmi és iparkamara útján illetékes helyen kérni fogja az eljárás egyszerűsítését, nehogy a kereskedők büntetésnek tegyék ki magukat.

— Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): Holland forint 74.93—76.80, belgas 23.94—24.56, angol font 567.87—582.08, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.24—3.31, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.67—32.50, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drachma 0.999—1 és 1.60—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— A banati gabonapiacra a búza és tengeri iránt mutatkozik kereslet, míg a többi gabonafajta iránti érdeklődés csendes. A piaci árak a következők: Búza 540, tengeri 435, korpá 330, zab 550, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökrmag 1500, árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

— A készletbejelentések március 31-ig adhatók be. Megírtuk, hogy a nemzetgazdasági miniszter a március 4-iki törvényben előírt készletbejelentések határidejét március 31-ig meghosszabbította, vagyis a törvényben említett húsz nap ekkor jár le. Ezzel kapcsolatban a nemzetgazdasági miniszter már megküldte utasításait az ellenőrző hatóságoknak. A készletbejelentésére kötelezve van: minden gyár és minden kereskedő, aki árúját nagyban is árusítja.

— Nyerstermékkereskedők egyesülete. Az ardeali (erdélyi) és banati nyerstermékkereskedők Cluj (Kolozsvár) székhellyel szakmai egyesületet alapítottak, amely már alakuló közgyűlését meg is tartotta. Az egyesületnek külön szakosztályai vannak az ócskavaskereskedők, a békéskereskedők, a textilhulladék-kereskedők és nyersbőrkereskedők számára. Az elnöki tisztet annak végleges betöltéséig Pop Petre cluj-i (kolozsvári) nyersbőrkereskedő látja el.

— Importengedélyek meghosszabbítása. A külkereskedelmi hivatal közli, hogy egy kérvényben csak egy behozatali engedély meghosszabbítása kérhető, tehát minden engedélyre nézve külön kérvény adandó be, különben a kérvény nem vétetik figyelembe.

ANGOL HUMOR

A „Daily Mirror”-ból:
„Csak ennyi az egész, élelmezési miniszter úr?”

Rádió

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 21.

Radio Bucuresti és Radio Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, egészségügyi tanácsok. 12.10: Amerikai dalok és táncok hanglemezek. 12.45: Könyvi zene hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés. 13.30: A rádió szalonzenekara. 14: Rádióújság. 14.20: Rádiózenekar. 15: Rádióhírek. Radio Romania: 19: Időjelzés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Hangverseny. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti: 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.55: A szimfonikus hangverseny műsorának ismertetése. 20.45: Rádióújság. 21: Filharmónikus hangverseny. 22.30: Rádióújság, sporthírek. 22.50: Híres szonáták hanglemezeiről. 23.15: Francia operettrészletek hanglemezeiről. 23.45: Idegen nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ebresztő, torna, hírek, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Elbeszélések. 11.45: A magyar játékkészítő iparról. 13.10: Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés. 14.30: Rádiózenekar. 15.30: Hírek. 16: Piaci árak. 17.15: Ruszín műsor. 17.45: Időjelzés. 18: Ruszín hírek. 18.15: Nővényegészségügyi tanácsok. 18.45: Beszkárt zenekar. 19.20:

SPORT

Összeállították a magyarok ellen játszó svájci válogatottat. Magyarország és Svájc válogatott csapatai március 31-én Budapesten játszanak. A svájci szövetség vezetői kijelentették, hogy a magyarok ellen is ugyanaz az együttes képviseli az országot színeit, amely az olaszok ellen játszott. A csapat összeállítását a következők: Ballabio—Minelli, Lehman—Springer, Andreoli, Bisichel—Bockel, Abegglen III., Monuard, Amado, Aebi.

Holland—német kerékpárverseny. A két ország közötti kerékpárversenyt a holland csapat nyerte meg 36:32 pontarányban.

Chendrean lábtörést szenvedett Brailában. A Victoria csapata vasárnap Brailában játszott, ahol 2:0 arányban vereséget szenvedett az FC Braila együttesétől és ezzel a vereséggel kiesett a Román Kupa további küzdelmeiből. Ezen a mérkőzésen Chendrean lábtörést szenvedett és hetelig játékképtelen lesz. A Venus elleni mérkőzésen egy ifjúsági játékos helyettesíti.

A vasárnapi B) osztályos mérkőzések játékvezetői. A központi bíróbizottság a következő játékvezetőket jelölte a vasárnapi B) osztályos mérkőzések levezetésére: Chinezul—Gloria, bíró: Boldur, Jiul—CFR Severin, bíró Chesnoiu. A többi mérkőzésekre még nem küldtek ki bírót.

A világ legjobb tíz kapusa. Az egyik német sportlap szerint a világ legjobb tíz kapusának a névsora a következő: Zamora, Planicska, Stuhlfaut, Hiden, Olivieri, Fischer, Linberg, Ceresoli, Osztrick, Zsák.

Közösen rendezik meg a fővárosi mérkőzéseket. A Rapid FC és a diákcsoport vezetőségei megállapodtak abban, hogy a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzéseket közös rendezésben bonyolítják le.

A békésen dolgozó Olaszország. Előadás. 19.50: Szakmáry Magda énekel. 20.15: Hírek. 20.25: I. N. R. I. Irtá és rendező Csanády György. 22.40 Hírek. 23.10: A Liszt Ferenc társaság hangversenye. 24: Hírek idegen nyelveken. 23.25: Bach-hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 17.15: Filmzene. 18.15: Beszkárt zenekar. 18.45: Angol nyelvoktatás. 19.50: Ki találta fel a gőzgépet? Előadás. 21: Hírek. 21.25: Zenekari művek hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, MÁRCIUS 22.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Keleti dalok és táncok hanglemezeiről. 12.45: Könyvi zene hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Julea Vasile és zenekara hangversenyez. 14: Rádió újság. 14.20: A Julea zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádió hírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki posta. 19.17: Egyházi zene hanglemezeiről. 19.35: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.45: Előadás. 20.10: Walkírok 3 felvonásos dalmű közvetítése. 21.15: Rádió újság, sporthírek. 22.55: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 10: Református istentisztelet. 11: Hírek. 11.15: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: A Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.45: Hírek. 15: A rádió szalonzenekara. 17.10: „Szent Ambrus emlékezete” Hangfelvétel. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszín nyelven. 18.15: Gyászszolozsma a kőbányai templomból. 19.30: „A szent kereszt.” Előadás. 19.55: Hegedű hangverseny. 20.15: Hírek. 20.35: J. S. Bach: „János Passio.” Közvetítés. 22: Hírek. 23.30: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 20.15: Zongora hangverseny. 21: Hírek. 21.25: Zenekari művek hanglemezeiről. 22.35: Időjárásjelentés.

Európai magyar nyelvű hírszolgálat: 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 18.50: Pozsony (298.8 m.) 18.50: Pozsony. 20: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 20: Toulouse (328.6 m.), Marseille-Provence (400.5 m.) 20.55: Róma II. (245.5 m. és RH 31.15 m.) 22.15: London Nat. (261.1 m.), RH 49.59 m. és 30.96 m.) 22.15: Bucuresti (364.5 m.) 23.15: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. BH 49.2 m.) 23.45: Toulouse (328.6 m.) Nice PTT (247.3 m.) 23.50: Besztercebánya (765.3 m.)

Chamberlain nyilatkozott az alsóházban az orosz-finn békérről

Az angol miniszterelnök Németországra igyekszik hárítani a felelősséget a finn tragédiáért. — Változások várhatók az angol kormányban

Londonból jelentik: A képviselőház keddi ülése iránt a külpolitikai vitára való tekintettel, nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az ülés elején az egyik képviselő megkérdezte Chamberlain miniszterelnököt,

Intézkedett-e, hogy a Finnországba küldött hadianyagot visszaszámazzák.

Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy erről a kormány nem feledkezett meg, de még nincs abban a helyzetben, hogy erről bővebben nyilatkozhassék.

Chamberlain ezután elmondotta nagy külpolitikai beszédét. Közölte, hogy a finn kérdésben semmi olyan nem történt, ami megváltoztatna azt az első benyomást, hogy nagy tragédia játszódott le. Az ilyen szigorú békefeltételeket kizárólag kényszerűségből kellett elfogadni. Dicsérően emlékezett meg a finn hadsereg hősiességéről és hangsúlyozta, hogy Finnország megőrizte a becsületét és a világ becsületét.

— Németország — mondotta az angol miniszterelnök — nem vetheti el sohasem a finn tragédia miatti felelősséget. Finnország így is megmenekült volna, ha az északi államok áthaladási engedélyt nyújtottak volna a szövetségesek részére.

Chamberlain ezután megemlítette, hogy Nagy-Britannia jelenleg háborút visel. Eppen ezért az összes semleges államok kéréseit Anglia szükségseinek prizmján kell nézni.

MENNYI HADIANYAGOT KÜLDÖTT ANGLIA FINNORSZÁGNAK.

A finneknek nyújtandó segélynyújtás módjairól számolt be ezután az angol miniszterelnök, miután röviden ismertette a földrajzi adottságokat és megállapította, hogy

a hadianyagok szállítása a legnagyobb nehézségekbe ütközött.

— Finnországnak küldöttünk — mondotta Chamberlain — 152 repülőgépet, 114 ágyút, 185

ezer gránátot, 100 Wickers-ágyút, 400 tengeri aknát, 50 ezer kézigranátot, 15.700 repülőgép bombát, 800 tankelhárító fegyvert, 60 ezer gázmaszkot, 100 ezer köpenyt, 100 ezer teljes katonai öltönyt, 10 ezer tankelhárító aknát és 48 tábort kórházfelszerelést. Január közepén Mannerheim tábornagy úgy értesített minket, hogy még nincs szükség katonai segélynyújtásra. A végső esetben, a katonai kimerültsége esetén, a mely talán május hónapban következhetett volna be, 30 ezer katonát kért, hangsúlyozva, hogy ez a hadsereg kitűnően kiképzett katonákból legyen összeállítva. Az angol kabinet által megvizsgált finn kérdés a májusban bekövetkező katonai segélynyújtásra vonatkozólag, csakis úgy lett volna teljesíthető, ha a hadsereg megszervezése nyíltan történik, éppen úgy, mint a segélynyújtás. A lőszer szállítására vonatkozó kérést még február ötödikén aprobálták.

Március elején százezer katonát helyeztek készenlétbe, egy expedíciós hadsereget,

hogy még két hónappal a Mannerheim tábornagy által jelzett időpont előtt rendelkezésre állhasson.

— Az expedíciós hadtest, — folytatta tovább Chamberlain miniszterelnök — csakis Svédországon és Norvégián keresztül tudott volna a finn harcterekre jutni és a csapatátvonulásokhoz a két említett ország kormányának beleegyezése is szükséges lett volna.

Németország azonban megfenyegette Svédországot és Norvégiát.

Végeredményben elhatároztuk, hogy a két fenyegetett állam segítségére sietünk, hogy az átvonulást és a két állam területi épségét, függetlenségét biztosíthassuk.

A SCAPA FLOW ELLENI TÁMADÁS.

Chamberlain megemlítette még, hogy az akadékoskodások és aggodalmak ellenére is a szövetségesek készültek a nyílt segélynyújtásra.

Hangsúlyozta, hogy a finn tragédiáért csakis Németországot lehet felelőssé tenni.

Ezután részletesen megemlékezett a miniszterelnök Welles Sumner európai útjáról és londoni tárgyalásairól. A brenneri Hitler—Mussolini megbeszéléséről szólva kijelentette, hogy bármilyen eredmény hozzon, Anglia és szövetségese kész szembe nézi vele.

Végül a scapa flowi támadásról beszélt, majd így fejezte be:

— A kitűnő hadsereg és a hasonlíthatatlan hazaszeretet eljuttat ahhoz az eredményhez, a mit az egész világ óhajt: tartós és erkölcsös békehez, amelyről Rooseveltnél is beszélt és a melyhez csak egyet tehetünk: helyeseljük.

HORE BELISHA TOTALIS HÁBORÚT SÜRGET.

Londonból jelentik: Az alsóház tegnapi ülésén Attlee őrnagy kérdést intézett a kormányhoz, vajjon elkövetnek-e midment diplomáciai, katonai és gazdasági téren a végleges győzelem elérésére. Senki sem kívánja közülnök — folytatta az őrnagy — hogy a háborús hadszíntér kiterjedjen, viszont azt sem engedhetjük meg, hogy a német befolyás még jobban érvényesüljön. Minden szükséges kezdeményezést meg kell tenni, nehogy barátainkat elveszítsük.

Sinclair, a liberális párt vezére bírálta a kormányt a Finnországnak nyújtott segítséget illetően és sajnálatosnak tartotta, hogy bizonyos tétovázás következtében a hadianyag későn érkezett Finnországra.

Hore Belisha volt hadügyminiszter azt kérdezte, hogy Anglia mindent elkövetett-e, ami módjában állott diplomáciai és stratégiai téren? Minden esetre sajnálatos, hogy a finnek számára a segítség elkövetett. Ha erélyesen bombázták volna az oroszokat, úgy offenzívájuk összeomlott volna. Ha az angol légi rajok idejében megérkeznek Finnországba, úgy a csapatállásokat sem akadályozhatták volna meg. Hitler ügynökei — folytatta Belisha — mind nagyobb tért nyernek a semleges országokban. Angliának válaszolni kell erre, mert a háborút nem lehet megnyerni csak a totális eszközök felhasználásával. Kétségtelen, hogy Norvégia és Svédország előkészítették a talajt Anglia számára, mert hiszen a két állam mindenkor hű volt a Népszövetséghez és a csapatátvonulásra irányuló kérelem a Népszövetség határozatának végrehajtását jelentette. Az angol és francia birodalmak a leghatalmasabbak a világon, de ha győzni akarnak, akkor meg is kell mutatniuk hatalmukat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Fiatal kelmefestő állást keres. Cimeket a kiadóba kérem „S. D. R.” jelgére leadni. 899

Boltiszolga, vagy kifizetői saját kéreppárjával, esetleg gyermektelen házaspár házmesternek április 1-re belépésre kerestetik. Kecskeméti látszerész, Timisoara I., Bulev. I. G. Duca 2 szám. 759

Fiatal 14—15 éves kisleány, aki már állásban volt, mindenesnek felvétetik. III., Str. Constanta 5. Telefon: 39—13. 750

Házmesternek jobb házaspár felvétetik elsejére. Érdeklődni I., Str. Braila 1 szám. 756

Lakás

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Modern 3—4 szobás lakások Österreicher pék házában Bulev. Berthelot 12 szám alatt kiadók. 764

Autó-velet

Ebédülő, úriszoba, konyhabútor és lámpák elköltözés miatt azonnal eladó. Megtekinthető szerda és csütörtök 5—7 óra között. Keller II. Str. 3 August 9. 757

Telekkönyvezett ház Kardos-telepen eladó. Bővebbet a kiadóban. 908

Modern díofurniros ebédülő és hálóberendezés teljesen új, eladó. Földi asztalosnál, II., Str. S. Barnutiu 80, a 2-es villamos mentén. 763

Dura elem I.-t 15! Super elem patent 15 lei. Corobal elem 14 lei. Rádóhallgatónak engedmény. Veszék: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekocsi „Motorica” Arad. 214

Mágnest magas feszültségű, 2—4 hengeres motorhoz, jó állapotban, veszék. Ing. Schedivetz, IV., Str. Brătianu 39. 762

Hálószoba jókarban lévő, világos eladó. IV., Str. E. Gojdu 1. I. emelet, ajtó 6. 761

Külfele

Olajnövények ricinus stb. természetese, vetőmag, előleg, ár és átvétel biztonság — géphasználat — munkairányítással: Kirchner okl. gazda. Timisoara I., Str. Milano 4. 758

MODERN SZÉP OLCSÓ

bútorok

rendelésre és készen

Schuster Mihály

bútorgyárában,
III., Coroana de Otel 11.

Gyárak figyelmébe!

Gyártok motortengelyeket, motorfejeket, transmisiókat, tűzszekrényeket és mindenféle gépalkatrészeket. — Vállalok nagyméretű gyalulási, eszterga és hengerfurási munkákat. — Elektromosan hegesztünk mindenféle tárgyakat a legpontosabb kivitelben.

Ing. Coloman Schedivetz
fabr. de masini, Timisoara IV.
Str. I. C. Brătianu 39 szám.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Bútorokat

nagy választékban, részletre is,
a régi árban elárusítok
UNGOR I., Merczy-u. 7.